

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 119, ЧИСЛО 47, П'ЯТНИЦЯ, 23 ЛИСТОПАДА 2012 РОКУ

1893

Vol. 119, No. 47, FRIDAY, NOVEMBER 23, 2012

\$1.00

„Марш пам'яті” знову нагадав Нью-Йоркові про Голодомор

Панахида в катедральному соборі св. Патрика. (Фото: Лев Хмельковський)

Левко Хмельковський

НЬЮ-ЙОРК. – 17 листопада Український Конгресовий Комітет Америки (УККА), зокрема його відділ в Нью-Йорку, закликав українську громадськість до участі в „Марші пам'яті”, присвяченому 80-річчю Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні.

Цього року на розі вулиць Шевченка і Сьомої зібралися переважно молоді американські українці, школярі і студенти, які приїхали звідусіль, щоб узяти участь в жалобній ході від Української католицької церкви св. Юра в напрямі Катедрального собору св. Патрика по Третій вулиці.

Попереду юнаки несли великий транспарант з написом про мету ходи – вшанування пам'яті жертв українського народу, знищених голодом, що став знаряддям комуністичного режиму, осуду злочинного уряду СРСР і застереження світу перед такими трагедіями.

Далі рухалося авто, на якому був встановлений великий церковний дзвін, і юний грузин Нукрі Давітіяні ритмічними ударами привертав

увагу людей до процесії. Хода сотень українців ще раз нагадала мешканцям і гостям Нью-Йорку про геноцид українського народу, влаштований провідниками комуністичної Росії з метою подолання опору більшовицькому режимові.

На чолі ходи йшли Митрополит Української Православної Церкви в США Антоній, Єпарх Стемфордський Української Католицької Церкви Павло-Патрикій Хомницький. В процесії взяли участь дипломати – Посол України в США Олександр Моцик, Генеральний консул України в Нью-Йорку Ігор Сибіга, консул Олена Брежнева, віце-консул Костянтин Ворона, а також керівники провідних українських громадських організацій. Керівником руху від міської поліції був детектив Джеймі Гернадес.

Обабіч колони йшли студенти з Нью-Йорку, які роздавали перехожим на хідниках буклети про Голодомор, видані Комітетом США з інформації про український Голодомор-геноцид. Люди охоче брали і читали це видання.

О 1-ій год. по полудні собор св. Патрика

(Закінчення на стор. 4)

В Україні необ'єктивно оцінюють виборчі порушення

ОТАВА. – „Mission Canada”, незалежна місія канадських спостерігачів парламентських виборів в Україні, 13 листопада зазначила, що українські органи влади у своїх остаточних рішеннях щодо підрахунку голосів не змогли належно вирішити питання серйозних виборчих порушень.

Як зазначалося у попередніх звітах і публічних заявах, „Mission Canada” висловлювала серйозні занепокоєння щодо процесу підрахунку голосів. У значній кількості округів – як правило, з незначним розривом у кількості голосів або в округах з явним домінуванням опозиційних партій – в процесі підрахунку голосів спостерігалися порушення, маніпуляції результатів, фальсифікація передання електронних даних, навмисні затримки з отриманням протоколів голосування, а також тиск та залякування як членів дільничних, так і окружних виборчих комісій.

На місцях надалі виносять суперечливі судові рішення стосовно вимог про визнання результатів голосування недійсними, що виглядає як продовження практики прийняття судових рішень у довиборчому періоді, які, судячи з усього, виносилися на користь кандидатів від правлячої партії, звітувала комісія. Судові рішення не відповідали висловленим зауваженням або представленим повним доказам, що часто призводило до позбавлення українських виборців права голосу.

„Mission Canada” також звернула увагу

(Закінчення на стор. 12)

„Марш пам'яті” на Третій вулиці в Нью-Йорку.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Програма співпраці з ЮНІСЕФ

КИЇВ. — 1 листопада віце-прем'єр-міністр України – Міністер соціальної політики Сергій Тігіпко та голова Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні Юкіе Мокуо підписали п'ятирічну програму співпраці між Урядом України та ЮНІСЕФ на період 2012-2016 років. Ця програма була розроблена ЮНІСЕФ спільно з Урядом України і національними партнерами. Її бюджет на п'ять років складає понад 20 млн. дол. Програма співпраці спрямована на забезпечення виконання зобов'язань, викладених у Конвенції ООН про права дитини, яку Україна ратифікувала. Зокрема спільні зусилля Уряду та ЮНІСЕФ будуть зосереджені на наступних сферах: забезпеченні права кожної дитини виховуватись у родинному середовищі; забезпеченні здоров'я та розвитку дітей, поліпшенні їх харчування; захистові дітей від насильства та жорстокого поводження; інформуванні про права дитини та підтримці більш ефективної політики в інтересах дітей в Україні. Цього року ЮНІСЕФ святкує своє 15-річчя в Україні. ЮНІСЕФ відкрив своє представництво у Києві у 1997 році після укладення Базової угоди про співпрацю (БУС) між Урядом України та Представництвом Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні. Пізніше документ був ратифікований Верховною Радою, створюючи основу для взаємин і співробітництва між Урядом України та ЮНІСЕФ. Відповідно до БУС, програма співпраці розробляється та підписується кожні п'ять років. В документі описуються проекти та плян заходів, які були спільно узгоджені Урядом України та ЮНІСЕФ задля покращення життя дітей та родин на всій території країни. („ЮНІСЕФ в Україні“)

■ Хто буде речником в новому парламенті

КИЇВ. — Речник Верховної Ради Володимир Литвин заявив, що йому не надходили пропозиції щодо посади речника в парламенті нового скликання. „Ніхто нічого не пропонував. Було б дивно, якби мені запропонували таку посаду, розуміючи, що у нас є у Верховній Раді як мінімум 445 речників“, – сказав він 19 листопада. Водночас В. Литвин не відповів на запитання, чи хотів би він зберегти за собою посаду речника в новому скликанні. „Про бажання я не кажу, оскільки я людина, яка стоїть на реалістичних позиціях“, – зазначив він. При цьому він додав, що хотів би завершити свою працю на посаді речника прийняттям державного бюджету на 2013 рік. Експерти прогнозують обрання головою Верховної Ради Міністра юстиції Олександра Лавриновича. На думку голови фракції Партії Регіонів у Раді Олександра Єфремова, обрання представника ПР головою парламенту сьомого скликання не є принциповим питанням. („Кореспондент“)

■ МЗС: Україна заслуговує на допомогу

КИЇВ. — Заступник міністра закордонних справ Андрій Олефіров заявив 17 листопада, що Україна виконала всі технічні вимоги для отримання макрофінансової допомоги від Євросоюзу. „Комітет констатував, що Україна виконала всі технічні критерії“, – сказав він після завершення 14-го засідання Комітету співробітництва „Україна-ЕС“. „Засідання спростувало скептичні прогнози, що між Києвом і Брюсселем діалогу не буде через стурбованість ЕС щодо минулих виборів“, – додав дипломат. А. Олефіров також повідомив, що Міністерство закордонних справ України попросило допомоги Європейського союзу у визволенні української журналістки Анхар Кочневої в Сирії і українців, засуджених у Лівії. „Я зустрічався з представниками Верховного представника ЕС з питань спільної зовнішньої політики і політики безпеки Кетрін Ештон, і я скористався цією можливістю для того, щоб попросити допомоги нам зі звільнення української журналістки Анхар Кочневої, яка була викрадена понад місяць тому в Сирії. І те ж стосовно звільнення наших громадян у Лівії, в контексті обрання нового прем'єр-міністра цієї країни“, – сказав Ю. Олефіров. Раніше представник ЕС в Україні Ян Томбінський повідомив, що Європейський союз сподівається на технічне узгодження тексту Угоди про асоціацію з Україною до кінця 2012 року. (Радіо „Свобода“)

Почався конкурс з української мови

РІВНЕ. – 9 листопада у Рівному було офіційно відкрито XIII Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яцика.

До цієї дати надійшло привітання від Світового Конгресу Українців, в якому було зазначено: „За час свого існування Міжнародний конкурс з української мови, заснований відомим канадським меценатом українського походження Петром Яциком, поширився як в Україні, так і в багатьох країнах проживання української діаспори, набувши статусу масштабного національного проекту. Великою заслугою в цьому є бажання українських студентів та школярів пізнати глибину української мови, а також самовіддана праця організаторів і меценатів конкурсу та подвижницька роль батьків і вчителів, які прищепили молоді любов до рідного слова“.

Начальник управління освіти і науки обласної адміністрації Іван Ветров, відкриваючи урочистості в обласному музично-драматичному театрі, наголосив: „Освітня, учні, студенти Рівненщини раді вітати урочисте зібрання, з наго-

ди відкриття конкурсу“.

З вітальними словами до учасників заходу звернулися Архієпископ Рівненський і Острозький Української Православної Церкви Київського патріархату Іларіон, віце-президент Ліги українських меценатів Михайло Ватуляк, директор Інституту літератури ім. Тараса Шевченка д-р Микола Жулинський та інші.

Переможці попередніх конкурсів були нагороджені спеціальними дипломами з підписами президента Ліги українських меценатів Володимира Загорія, голови журі конкурсу Павла Гриценка та голови Координаційної ради конкурсу Михайла Слабошпицького, а також цінними подарунками та бібліотечками. Такі ж нагороди одержали і вчителі, чий вихованці досягли успіху у мовному марафоні.

Після урочистої частини свята відбувся концерт та покладання квітів до пам'ятника Т. Шевченкові.

Прес-служба Ліги українських меценатів

Юні таланти Рівненщини демонструють своє мистецтво.

В Росії створено Асоціацію недільних шкіл

Денис Чернієнко

НИЖНІЙ НОВГОРОД, Росія. – 4 листопада урочисто відкрито українську недільну школу ім. Тараса Шевченка при Генеральному консульстві України у Нижньому Новгороді.

Для Росії це надзвичайна подія, оскільки у більшості регіонів українські недільні школи, класи, гуртки з викладанням українознавчих предметів з різних причин припинили існування.

Генеральний консул України у Нижньому Новгороді Ігор Мельничук та його дружина Світлана приділяють велику увагу підтримці громадських ініціатив українських національно-культурних товариств, у тому числі у галузі освіти, науки і просвітництва.

Підготування до відкриття недільної школи тривало декілька місяців. Були проведені пошук родин, що бажали прислати своїх дітей на навчання, зустрічі з батьками, залучення кваліфікованих викладачів. Об'єднали свої зусилля з Генеральним консульством товариство „Джерело“, окремі активісти, спонзори.

Організатори і опікуни школи, директор Оксана та її чоловік Михайло Янишівські, голова товариства „Джерело“ Людмила Сидо-

ренко доклали зусиль для оформлення чудової класу, збирання бібліотеки з україномовними підручниками і книжками для читання, розроблення навчальних плянів і програм.

Найяскравіші враження викликала перша відкрита лекція за темою „Українці Нижнього Новгороду“, яку на основі історичних даних підготувала і провела активістка Товариства „Джерело“, проф. Тетяна Щербатюк.

Відбувся змістовний і вельми актуальний круглий стіл з проблем української національної освіти у Росії, у якому взяли участь гості Людмила Найдено (Нижекамськ) і Євген Савенко (Казань) з Татарстану, котрі представили досвід недільної школи „Лелеки“ на базі українського Товариства „Вербишенька“, що працює без перерви із 1996 року. Василь Бабенко і Юлія Сіренко з Башкортостану розповіли про багаторічну діяльність муніципальної недільної школи „Злагода“ в Уфі.

Спілкування під час круглого столу привело до створення Асоціації українських недільних шкіл Росії. Засновниками її стали представники таких осередків з Нижнього Новгороду, Уфи, Нижнекамська, Іжевська, Салавата, Саратова. Засновники висловили надію, що з часом до них приєднаються колеги з інших регіонів Росії.

З питань залучення до асоціації, співпраці і організації спільних проектів можна звертатися електронною поштою: uknedschool@mail.ru.

Денис Чернієнко – виконавчий секретар Асоціації українських недільних шкіл Росії, викладач предмету „Історія та культура України“ у недільних школах Іжевська та Уфи.

Під час круглого столу Асоціації українських недільних шкіл Росії.

Меланія Вервір про майбутнє України

Меланія Вервір під час відкритої лекції в Українському Католицькому Університеті.

ЛьВІВ. – „Сполучені Штати Америки і надалі готові допомагати Україні на шляху зміцнення демократії. Ми продовжуємо йти разом з вами“, – сказала Посол з особливих доручень Державного департаменту США з глобальних жіночих питань Меланія Вервір 12 листопада під час відкритої лекції в Українському Католицькому

Університеті (УКУ).

На початку лекції студентів Надзвичайний та Повноважний Посол США в Україні Джон Ф. Тефт зокрема зазначив: „Мені приємно бути в стінах УКУ. Я вірю у можливість освіти змінити суспільство на краще. Ви прекрасно виконуєте свою роботу в пляні формування майбутнього України, і це честь – підтримувати вас“.

Під час відкритої лекції М. Вервір висловила думку, що Україна багато домоглася за 20 років незалежності, однак, попереду ще багато роботи. „Ваше майбутнє має визначатися не лише рішеннями вашого уряду. Суспільство рухається вперед, коли громадяни беруть активну участь у його творенні: успіх громадянського суспільства залежить від кожного. І кожен з вас, сподіваюся, скористається цією можливістю“.

Підсумовуючи відкриту лекцію, проректор УКУ Володимир Турчиновський, звертаючись до М. Вервір та Посла Дж. Ф. Тефта, зазначив: „Успіх УКУ значною мірою залежить від можливості бути відкритим для ідей ззовні, це дозволяє розширити кругозір. Ваша візита до нас відкрила нові обрії у міжнародних аспектах“.

Прес-служба УКУ

НА ТЕМИ ДНЯ

Відзначили 157-річчя Дмитра Яворницького

Володимир Єфимов

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – 7 листопада патріоти України прийшли до меморіального будинку славетного науковця-історика, співця Запорозького козацтва Дмитра Яворницького, щоб відзначити 157-му річницю від його народження.

Для урочистого зібрання було ще дві причини: виповнилося 110 років від того дня, коли Д. Яворницький у 1902 році приїхав до Катеринослава, аби очолити місцевий краєзнавчо-історичний музей, а також було презентовано щойно видану книгу „Епістолярна спадщина академіка Д. І. Яворницького“, яка містить 848 стор., має наклад 650 примірників. Це вже шостий випуск епістолярної спадщини Д. Яворницького (перший був у 1997 році), і це шестикнижжя набуло енциклопедичної вагомості, бо несе читачеві історичну правду, не обмежену цензурою.

Останнім часом українська громадськість все частіше звертається до епістолярних видань, бо ж, як точно визначають упорядники, „приватне листування – це розмова, бесіда на відстані, своєрідна форма обговорення суспільних, літературних, філософських та особистих повсякденних проблем. Для України часів поневолення, заборони (до 1905 року) друкування книжок та періодики рідною мовою, неможливістю відверто висловлювати особисті думки й обговорювати найпекучіші проблеми українського тогочасного життя, особливо значення набуває листування відомих діячів.“

Це значною мірою стосується і до нинішньої ситуації – у 2012 році за кілька місяців, які передували недавнім парламентським виборам, засоби масової інформації була перенасичені агітацією за правлячу Партію Регіонів, а конституційна свобода слова журналістів вкрай обмежена. Антинародна влада протизаконно протягла через Верховну Раду закон про регіональні мови, спрямований на обмеження використання української мови за рахунок збільшення впливу російської мови.

Нова книга присвячена пам'яті померлої у 2011 році головної ініціаторки видання перших п'яти випусків вченого секретаря Дніпропетровського історичного музею ім. Д. Яворницького Світлани Абросимової. Її світлу пам'ять присутні на зборах вшанували хвилиною мовчання.

Як повідомила завідувачка меморіального музею, який є структурною одиницею Дніпропетровського історичного музею, Яна Тимошенко, у нинішньому томі міститься 703 листи до Д. Яворницького від 195

кореспондентів, в тому числі понад 100 листів – від священників. Ці цікаві числові дані варто дещо прокоментувати.

По-перше, вражає широкий комунікативний простір вченого – нинішні українські науковці листів пишуть мало, та й ті листи, переважно, не особисті, а службові – обмін думками відбувається, в основному, за допомогою мобільного зв'язку, електронної пошти, соціальних мереж Інтернету, тож майже ніяких писаних матеріалів для майбутніх дослідників сучасної історії не залишиться.

По-друге, опубліковані, в основному, ті листи, які збереглися в архіві самого Д. Яворницького. Листи ж, написані ним самим, розшукувати вкрай тяжко, бо ж з його кореспондентів нікого вже немає у живих, а нащадки до епістолярщини ставляться не завжди уважно.

По-третє, вражає велика кількість листів священників, при цьому не з теологічних чи церковних проблем, а з питань історії, моралі, біографічних пошуків та артефактів.

Видання презентували упорядники книги: Я. Тимошенко, заступник директора Історичного музею ім. Д. Яворницького Валентина Бекетова, наукові співробітники Віктор Єкшов, Наталя Василенко (співробітниця музею „Літературне Придніпров'я“) та Катерина Тележняк, науковий консультант видання, відомий дніпропетровський краєзнавець, письменник Микола Чабан.

Схвальне слово про книгу сказали професори-історики Сергій Світленко (Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара) та Ганна Швидько (Національний гірничий університет). Письменниця Леся Степовичка прочитала свою поему про Д. Яворницького. Про оформлення книги розповів художник Юрій Малієнко.

Зібрання завершилося хоромим співом українських пісень, зокрема шевченкової „Реве та стогне Дніпр широкий“, яку дуже полюбляв Д. Яворницький.

Гості меморіального будинку Дмитра Яворницького. (Фото: Володимир Єфимов)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Вшанували пам'ять Героїв Базару

ЖИТОМИР. — 17 листопада у селі Базар Народицького району Житомирської області урочисто вшанували пам'ять полеглих героїв Другого зимового походу армії Української Народної Республіки 1921 року. Участь у заходах взяли голова Всеукраїнського об'єднання „Свобода“ Олег Тягнибок, активісти партії, журналісти, місцеві жителі, ветерани Української Повстанської Армії. Учасники урочистого віча вшанували пам'ять полеглих біля меморіального комплексу Героям Базару. У листопаді 1921 року Волинська група Другого зимового походу армії УНР під селами Малі Міньки та Звіздаль Житомирської області зійшлась у нерівному бою з більшовицькими військами. Пів тисячі українців загинуло, ще понад 500 були захоплені в полон. На пропозицію служити радянській владі не погодився жоден з вояків. 359 з них було привселюдно страчено неподалік Базару. Під час розстрілу вони співали „Ще не вмерла Україна...“. (Радіо „Свобода“)

■ Нічний Львів відкриває свої таємниці

ЛьВІВ. — Екскурсійний проєкт „Ніч у Львові“ відкриває таємниці старовинного міста його мешканцям та гостям. „Перед ними розчинили двері Ратуша та підземелля костелу єзуїтів, храму Преображення Господнього та Музею історії релігії. Зв'язані з ними історії та легенди передадуть учасникам нічних мандрівок найкращі екскурсіводи міста“, – розповів заступник міського голови з гуманітарних питань Василь Косів. Для відвідувачів підземель проводять театралізовані екскурсії, під час яких можна зустріти монаха та легендарну красуню Гальшку Острозьку. З висоти Ратуші екскурсанти побачать нічне місто, а в дворіку міського магістрату актори театру „Воскресіння“ представлять вогняну інсталяцію, у якій „оживуть“ дерев'яні скульптури Іоанна Пінзеля. Загалом „Ніч у Львові“ включитиме понад 100 нічних атракційних пропозицій від музеїв, театрів, галерей та храмів. На суботу та неділю учасники проєкту встановили акційну вартість квитків. („День“)

■ Перший газ з Німеччини в Україну

КИЇВ. — 1 листопада Україна почала отримувати газ з Німеччини, тобто – реверсним шляхом. Експерти вважають, що цей крок матиме далекосяжні наслідки для переговорів з російським „Газпромом“. Природний газ з Німеччини постачає українській стороні німецький енергетичний концерн „RWE“. Речниця „RWE Supply & Trading“ Сабіне Ешке повідомила: „1 листопада газ почав надходити з Німеччини через Польщу до України. З 1 січня постачання розпочнеться через територію Угорщини... Міністер з паливно енергетичного комплексу Юрій Бойко зазначив, що вартість закупованого в „RWE“ газу на сьогодні на 40-70 дол. за тонну нижча, ніж ціна газу, який „Нафтогаз“ купує у „Газпрому“. „Ми розраховуємо, що влітку це буде на 100 дол. менше, оскільки влітку завжди ціни нижчі“, – уточнив міністер. За його розрахунками, економія для України при закупівлі 5 млрд. кубічних метрів газу за реверсною схемою становитиме близько 2 млрд. дол. Німецька сторона наголошує, що змогла поповнити число своїх клієнтів „ще одним великим європейським газовим підприємством“. Утім, найбільший зиск від цього кроку, на переконання аналітиків, отримає саме Україна. Річ у тім, що вперше Україна отримує природний газ не зі сходу, а з заходу. Постачання відбуваються в межах розрахованої на один рік угоди між „RWE“ та „Нафтогазом“, підписаної 8 травня. Це рамові угода, яка передбачає укладання окремих контрактів щодо певних обсягів та умов постачання. Нинішній контракт триватиме з 1 листопада до 1 січня 2013 року. Протягом цього періоду загальний обсяг газового імпорту має не перевищити 56 млн. кубометрів. Це лише приблизно тисячна частка від українських річних потреб. Однак, як наголошують оглядачі, це не просто пробний, а сигнальний контракт. („Українська правда“, Радіо „Свобода“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Г. Клінтон відвідаю Близький Схід

ВАШІНГТОН. — Президент Барак Обама 20 листопада відрядив Держсекретаря Гіларі Клінтон на Близький Схід. Очільниця американської дипломатії має посприяти припиненню вогню у Смузі Гази. 21 листопада вона мала зустрітися з прем'єр-міністром Ізраїлю Беніаміном Нетанягу, а відтак провести переговори з єгипетськими і палестинськими провідниками. Тим часом Генеральний секретар ООН Бан Кі-Мун закликав до негайного припинення вогню в Газі. Виступаючи 20 листопада в Каїрі, керівник ООН наголосив, що імовірна наземна акція Ізраїлю призведе до „небезпечної ескалації“ конфлікту. 19 і 20 листопада ізраїльські військові атакували понад 100 цілей у Смузі Гази. Протягом ескалації протистояння, яка триває уже майже тиждень, загинули троє ізраїльтян і понад 100 палестинців, серед яких є також і цивільні. (Радіо „Свобода“)

■ „Мільйонери-патріоти“ не хочуть пільг

ВАШІНГТОН. — Члени організації „Мільйонери-патріоти“ під час зустрічі з конгресменами вмовляли законодавців зняти з них податкові пільги. Про це повідомили 19 листопада засоби масової інформації. Білий Дім та Конгрес США вже до 31 грудня мають узгодити бюджет на 2013 рік. Однак, позиції республіканців та демократів щодо фіскальної політики радикально відрізняються. Барак Обама для вирішення бюджетної кризи наполягає на скасуванні податкових пільг для 2 відс. найбагатших американців. Республіканці ж виступають проти підвищення податків для всіх, замість того наполягаючи на урізанні витратних статей бюджету. А це в першу чергу означає значне зменшення соціальних програм в країні. Експерти в той же час кажуть, що з понад 16 трлн. національного боргу країна наблизилась до фіскальної прірви. Поки сторони сперечаються, як вирішити проблему, з законодавцями у Вашингтоні зустрічались представники групи найзаможніших та найбільш патріотичних американців – організації „Мільйонери-патріоти“. Ці заможні американці підтримують політику Президента Б. Обами, який пообіцяв підняти податки для найбагатших американців, що дозволить уникнути бюджетної кризи. Так звана фіскальна прірва загрожуватиме підвищенням податків для всіх верств населення та серйозними урізаннями бюджету, якщо між республіканцями та демократами не буде досягнуто домовленості щодо фіскальної політики вже до 31 грудня. Група „Мільйонери-патріоти“ нараховує понад 200 членів по всій країні. Вони представляють широкий спектр галузей: від індустрії розваг до сфери технологій. („Голос Америки“)

■ У Сибіру – три організації українців

ОМСЬК, Росія. — У місті та Омській області Росії створено відразу три національно-культурні автономії українців: громадська організація „Національно-культурна автономія українців міста Омська“, громадська організація „Національно-культурна автономія українців Одеського району Омської області“, громадська організація „Національно-культурна автономія українців Полтавського району Омської області“. Про це 17 листопада повідомили в омській регіональній громадській організації „Сибірський центр української культури „Сірий клин“. Автономії у Полтавському і Одеському районах Омської області очолили Іван Лисенко і Марина Рогожина, відповідно. Головою національно-культурної автономії українців в Омську став Сергій Вінник, який понад 10 років керує омською регіональною громадською організацією „Сибірський центр української культури „Сірий клин“. Усі три національно-культурні автономії є відкритими організаціями, до яких може вступити будь-який житель Омська й області. „Ми завжди дуже тісно співпрацювали з жителями цих районів, ми всі – як одна велика сім'я. Тепер в Омській області є українські громадські організації з статусом юридичної особи. Це дозволить більш організовано і самостійно вирішувати питання збереження самобутності, розвитку мови, традицій, освіти, національної культури українців, які проживають в Омській області і в місті Омськ“, – сказав С. Вінник. („Українська правда“)

„Марш пам'яті“...

(Закінчення зі стор. 1)

вщерть заповнили українці. Людей старшого віку з багатьох навколишніх міст доставили автобуси, замовлені українськими фінансовими установами.

У залі були Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеев, Посол Валерій Кучинський, президент Світової конференції українських державницьких організацій Аскольд Лозинський, директор Української Національної інформаційної служби Михайло Савків, президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай, інші українські політичні і громадські діячі.

Церемонію розпочали діти з запаленими свічками, які під проводом Олени Галькович з Співки Української Молоді принесли квіти в пам'ять померлих з голоду. За ними йшли свідки Голодомору – подружжя Надія і Олександр Северини, які походять з Донбасу, і Тамара Сидоряк з Кубані, де голод теж викосив українське населення.

Одночасно у вівтарну частину храму вийшли ерархи обох Церков – Владика Антоній, Стефан Сорока, П. Хомницький і Василь Лостен у супроводі почту священників та дияконів, а також хор „Думка“, у співочому супроводі якого (диригент Василь Гречинський) була відслужена Соборна панахида.

Владика П. Хомницький молитву завершив промовою про трагедію України у 1932-1933

роках.

Офіційну частину урочистості почала президент УККА Тамара Олексій, яка виголосила промову і надала слово сенаторові Дейвидові Шумерові, котрий говорив про злочини комуністичного режиму на чолі з Йосифом Сталіним і зокрема про геноцид в Україні. Прикметно, що термін „Голодомор“ він вимовляв українською мовою. Також сенатор подякував українській громаді за активну участь в житті американської спільноти і запевнив, що українців він вважає найкращими громадянами США. Сенатор сказав, що США допомагали і допомогатимуть Україні у становленні демократичного суспільства, в утвердженні незалежності. Він закликав: „Збережімо пам'ять про Голодомор!“

Т. Олексій прочитала звернення від УККА і лист посадника Нью-Йорку Майкла Блумберга. Постійний представник США в ООН Вільям Поп відчитав листа від прес-секретаря Білого Дому з засудженням голодомору українського народу, влаштованого злочинним режимом.

На зібранні промовляли Посол О. Моцик і Митрополит Антоній.

До залі було внесено сніп пшениці, яка символізувала багатство української землі і трагедію її народу. Діти у вишиванках по черзі вийшли до запалених свічок серед пшеничних колосків і віддалу шану пам'яті невинних жертв геноциду. За ними з такою ж місією вийшли свідки Голодомору.

На завершення хор, підтриманий учасниками відправи, заспівав гімн „Боже Великий Єдиний“.

Учасники ходи (зліва): Михайло Савків мол., Тамара Олексій, Митрополит Антоній, Посол Олександр Моцик, Генеральний консул України в Нью-Йорку Ігор Сибіга.

Студенти з Нью-Йорку роздавали перехожим на хідниках буклети про Голодомор.

Свідки Голодомору – подружжя Надія та Олександр Северини і Тамара Сидоряк.

Про жалобну ходу сповіщав дзвоном Нукрі Давітіяні.

Діти в катедрі св. Патрика вишанували пам'ять жертв Голодомору.

Руслан Забілий відвідав США і Канаду

Борис Потапенко

ТОРОНТО. – У Канаді і США з візитом побував директор Національного музею-меморіалу жертв окупаційних режимів „Тюрма на Лонцького” у Львові, історик Руслан Забілий, який разом із науковими співробітниками музею співпрацює з Центром досліджень визвольного руху та Центром історії державотворення України ХХ ст. при Національному університеті „Києво-Могилянська академія”.

Обравши темою досліджень визвольний рух українського народу у ХХ ст. та поставивши за мету розсекретити архіви радянських спецслужб, Р. Забілий опинився під постійною загрозою з боку влади, пережив допити, обшуки, конфіскацію документів та комп'ютерів.

Візит Р. Забілого організували Конференція Українських Державницьких Організацій Канади (КУДОК) – Ліга Українців Канади (ЛУК), Ліга Українок Канади (ЛУ-окК), Спілка Української Молоді в Канаді (СУМ), Товариство колишніх вояків Української Повстанської Армії, видавництво „Гомін України” під патронатом Конгресу Українців Канади (УКУ) і за підтримкою Фонду Семена і Ольги Біди при Фундації „Будучність”.

Науковець мав зустрічі в канадських університетах Манітоби, Саскачевану, Альберти, Отави, Торонто, а також в Гарвардському університеті у США, де виступив з доповіддю про сучасний стан архівів, музеїв і академічної свободи в Україні. Зустрічі з громадами відбулися в Брукліні, Чикаго, Клівленді у США, а також у Вініпегу, Саскатуні, Едмонтоні, Калгарі, Монреалі, Торонто, Етобіко в Канаді.

Головним проектом є електронний архів визвольного руху, який має на меті надавати відкритий доступ до електронних копій документів з історії українського визвольного руху у ХХ ст., Голодомору та політичних репресій, які сучасна українська влада намагається знову приховати.

З фінансовою допомогою діаспори можна буде підтримати розміщення в архіві документів, оцифрування нових документів в архівах України та за кордоном, приватних збірках, реставрацію пошкоджених документів. Цей проект розрахований на багато років, оскільки лише архівна колекція Центру досліджень визвольного руху складає близько 1 млн. аркушів.

Як зазначив Р. Забілий, тривожним для нього і його колег є те, що Росія нав'язує Україні та іншим країнам свою ревізійністську інтерпрета-

цію історії ХХ ст. підривними методами і програмами такими, як „Русській Мір”.

Р. Забілий мав зустрічі з членами Парляменту Канади і Прем'єр-міністром Канади Стівеном Гарпером. 16 жовтня Канадсько-українська парламентарська група дружби приймала Р. Забілого в парламенті. Депутат Роберт Сопук, голова групи, привітав історика і відзначив його сприяння академічній свободі та відстоювання прав людини.

Р. Забілий висловив вдячність за підтримку канадського уряду громадянського суспільства в Україні. Він сказав, що цінує зусилля депутатів Джеймса Безана, Марка Варави і сенаторки Рейнел Андрейчук, які відвідали музей „Тюрма на Лонцького”. Науковець також подякував Постійному комітетові з закордонних справ і міжнародного розвитку за слухання у справі свободи в Україні.

Зустріч завершилася нагородженням депутата Теда Опица почесною грамотою музею за його старання інформувати своїх колег у Парляменті, членів Кабінету міністрів і Прем'єр-міністра по стан академічної свободи в Україні. Це вклучає підтримку візиту Прем'єр-міністра С. Гарпера до музею і слухань про ситуацію в Україні, які відбулися в Парляменті у березні цього року і були продовжені в Україні в травні, де Р. Забіло-

му було запропоновано дати свідчення. У червні було оприлюднено заключний звіт Постійного комітету з закордонних справ та міжнародного розвитку Парляменту Канади, в якому зазначено переслідування істориків з боку уряду України.

У зустрічі Р. Забілого з Прем'єр-міністром Канади С. Гарпером 19 жовтня брали участь Міністер закордонних справ Джон Берд, Міністер міжнародної співдружності Юліан Фантіно, Сенатор Р. Андрейчук – голова місії спостерігачів від Канади на українських парламентських виборах, Депутат Т. Опиц. З Р. Забілим були Орест Стеців – голова ЛУК, Адріана Буйняк-Вілсон – голова ЛУокК, Ярослава Балан – голова комітету „Канада-Україна” при КУК, Борис Потапенко – екзекутивний директор ЛУК, Тарас Залуцький – екзекутивний директор КУК і голова штабу місії спостерігачів на українських виборах. Також була присутня кореспондентка телепрограми „Форум” Леся Шимко.

19 жовтня прем'єр Канади звернув особливу увагу на Музей-меморіал „Тюрма на Лонцького” у своїй промові перед учасниками Місії спостерігачів від Канади на українських парламентських виборах.

28 жовтня у радіопрограмі „Україна” редактор Петро Твардовський мав розмову з Русланом Забілим, який зокрема розповів про себе. Р. Забілий – уродженець села Вишків Івано-Франківської області. Закінчив історичний факультет Львівського університету, молодий науковець, магістер історії, науковий співробітник Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича, директор Національного музею-меморіалу жертв окупаційних режимів „Тюрма на Лонцького” у Львові.

– У моєму становленні як громадянина, українця, історика велику роль відіграло родинне виховання, спілкування з дідусем і бабусю. Моя бабуся – донька українського повстанця, який загинув у бою, були й інші родичі в підпіллі. Я змалку чув розповіді про українських повстанців. Це мене дуже цікавило, особливо після того, коли старші наголошували на тому, що почуте мною не можна нікому розповідати, бо це відбулося в радянські часи.

І така таємничість зробила мене причетним до чогось великого. І це велике мене цікавило, вабило, я все хотів дізнатися про те щось більше. Тому й така в мене виникла тяга до історії, до дослідження минулого.

АМЕРИКА І СВІТ

■ М. Вєрвір – про Ю. Тимошенко

ВАШІНГТОН. — Спеціальний Посол з глобальних жіночих проблем Держдепартаменту США Меланія Вєрвір 17 листопада заявила, що судовий процес у справі экс-прем'єр-міністра Юлії Тимошенко не відповідає жодним міжнародним стандартам і сильно нашкодив репутації України. „Я вважаю, що це ганебно! Якщо говорити про випадок з Юлією Тимошенко, то як можна було організувати процес таким чином, щоб він не відповідав жодним міжнародним стандартам?” – сказала М. Вєрвір. Представник Держдепартаменту США вважає, що ув'язнення Ю. Тимошенко відбулося з порушенням відповідних процедур. „Її кинули у в'язницю, проігнорувавши відповідні процедури, які треба було виконати. І це дуже нашкодило Україні”, – наголосила М. Вєрвір. За її словами, в США, в Європейському союзі і взагалі у світі зазначають, що ситуація з ув'язненням Ю. Тимошенко в Україні неприйнятна. Напередодні депутат Європейського парламенту Павло Залевський висловив переконання, що імплементація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС призведе до звільнення экс-Прем'єра України Юлії Тимошенко і экс-Міністра Юрія Луценка. („Кореспондент”)

■ Д. Петреус свідчив у Конгресі

ВАШІНГТОН. — Колишній директор Центрально розвідувального управління (ЦРУ) Дейвід Петреус 16 листопада почав давати своє свідчення перед Конгресом у справі атаки, скоєної у вересні на консульство США в Бенгазі, Лівія. На слуханнях, які розпочалися 15 листопада і які відбуваються за закритими дверима, генерал у відставці Д. Петреус подав деталі атаки і первісну відповідь США на неї законодавцям-членам Комітетів з питань розвідки Палати Представників і Сенату. В результаті нападу здійсненого 11 вересня було вбито Посла США у Лівії Кристофера Стівенса і троє інших американців. Багатьох законодавців цікавить, чи перебувала безпека консульства на належному рівні і чи намагався уряд Барака Обами приховати відтак інформацію, щоб не створювати собі зайвих проблем напередодні президентських виборів 6 листопада. Того ж дня свої свідчення давали представники розвідувальних і антитерористичних служб. Після атаки Д. Петреус поїхав до Лівії, де провів низку зустрічей, аби довідатися, що саме сталося у Бенгазі. Д. Петреус пішов у відставку з посади глави ЦРУ минулого тижня, – після того, як Федерального бюро розслідувань (ФБР) виявило факт його позашлюбних зв'язків з своїм біографом Полою Бродвел. За повідомленням інформаційного агентства „Reuters”, цей інцидент викликав у деяких законодавців побоювання у зв'язку з можливою загрозою національній безпеці. Секретар Департаменту юстиції Ерік Голдер 15 листопада заявив, що він упевнений, що в ситуації з Д. Петреусом ніяких загроз національній безпеці не було. („Голос Америки”)

■ Турне Б. Обами країнами Азії

ВАШІНГТОН. — Президент США Барак Обама 18 листопада вирушив у свою першу закордонну поїздку після обрання на другий термін. Президент відвідує Таїланд, Бірму і Камбоджу. Своєю візитом у цей регіон США підкреслюють дедалі більше зосередження міжнародної політики уряду Б. Обами на азійському регіоні, де Америка шукає союзників, аби закріпити свої позиції. Першою зупинкою в подорожі Б. Обами став Таїланд, де Президент зустрівся з 84-річним королем Рамою IV. Як виглядає, король почувається досить добре, попри крововилив у мозок, який стався у нього на початку року. Рама, який посів королівський трон ще 62 роки тому, є монархом, який найдовше обіймає владний престол. Тим часом Б. Обама, серед іншого, також взяв участь в урочистостях, присвячених святкуванню 180-ліття дружніх стосунків між країнами. Під час цієї поїздки Б. Обама зробив історичну візиту до Бірми і став першим американським провідником, котрий відвідав країну, в якій досі існують проблеми з правами людей і тривають етнічні конфлікти. Своє турне Президент завершив візитом у Камбоджу, де проходила зустріч Асоціації країн Південно-Східної Азії. („Голос Америки”)

Учасники зустрічі в Канаді (зліва): Ярослава Балан, Орест Стеців, член Парляменту Канади Тед Опиц, Прем'єр-міністр Канади Стівен Гарпер, Руслан Забілий, Борис Потапенко, Адріана Буйняк-Вілсон, Тарас Залуцький.

Земля чекає не коли її продадуть, а коли її полюблять

2 жовтня Верховна Рада схвалила у другому читанні законопроект, який дозволяє продавати чужинцям і підприємствам з закордонним капіталом землю несільськогосподарського призначення. Автором документу був депутат-регіонал Валерій Харлім. За цей проект і відповідні поправки до Земельного кодексу віддали свої голоси 186 депутатів від Партії Регіонів і 20 депутатів від Народної партії Володимира Литвина, а також 17 осіб з депутатської групи „Реформи заради майбутнього“ та 11 позафракційних депутатів. Опозиція не взяла участі у цьому прозоро тенденційному голосуванні.

Того ж дня депутатська більшість відхилила законопроект про продовження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Це означає, що мораторій діятиме лише до кінця цього року. А що далі? Далі – продовження привласнювання народного багатства України її теперішніми глитаями-олігархами. Привласнювання вже безперешкодного, якщо згадаємо, що у вересні парламент спеціальною постановою створив Земельний банк і передав Державному агентству земельних ресурсів право розпоряджатися землями сільських громад. „Це ще один злочин влади проти українського села, проти всього українського народу, – вважає опозиційний депутат Олександр Третяков. – Бо як же можна скасовувати мораторій, не створивши заздалегідь чіткої і справедливої законодавчої бази? Але ж хіба з цією владою можна говорити про справедливість? Високі злодії діятимуть за відомою схемою: Земельний банк оголосить банкрутство, а земельні ділянки за безцінь скуплять шахраї з партії влади“.

„Їх треба зупинити, – каже молодий громадський діяч з Дніпропетровська Максим Голосний, який саме в ім'я цього кандидувал у народні депутати. – За Конституцією, кожен українець має право на приватизацію двох гектарів землі. Я хотів опинитися у Верховній Раді, бо додумався до методу, який не дозволить владі позбавити людину тих двох гектарів. Але тим часом олігархи вже, фактично, скасували мораторій на продаж землі. Не даймо їм цього зробити, бо земля – наш єдиний реальний ресурс! Якщо кожен українець усвідомить своє право на безплатну приватизацію, земельна реформа злочинної влади захлинеться, люди самі розберуть землю. Якщо ж її почнуть продавати, в Україні почнеться війна...“.

Отже, як бачимо, цей земельний аспект в житті України може набрати рятівного напрямку, якщо у жовтневих виборах перемаже політично здорова і морально зріла опозиція, а може справді звести нанівець українське село, якщо при владі залишиться „регіональна“ зграя.

16 жовтня Верховна Рада схвалила, у першому читанні, законопроект про продовження мораторію на продаж земель сільгосппризначення – але тільки до того дня, коли набере чинності закон про обіг сільськогосподарських земель.

ІСТОРІЯ

Голодомори на Полтавщині у 1921, 1932-1933 і 1947 роках

Олександр Панченко

Український народ завжди став на захист своєї родини, своїх традицій і свого майна, своєї національної ідентичності. Лише у червні 1920 року на Полтавщині відбулося 76, у липні – 99, а у серпні – 92 селянських повстання, які супроводжувалися вбивствами більшовицьких активістів, а також озброєних членів так званих „продовольчих загонів“, яких селяни сприймали як грабіжників.

У 1920-1921 роках на території Лохвицького району діяло 14 повстанських загонів, діяльність яких базувалася на політичній платформі українських самостійників.

Вживались репресивні заходи до тих, хто відмовлявся служити більшовикам. 22 лютого 1922 року голова Лохвицького повітового виконавчого комітету Степан Нелепа наказав своїм підлеглим у Чорнухах „заарештувати по одному заложникові з кожного двору, де є дезертир, і всіх заарештованих (...) утримувати аж до явки дезертирів“.

На кінець жовтня 1921 року на Полтавщині було зформовано 11 продовольчих загонів (по одному в кожному повіті), в яких налічувалося 204 особи командного складу і 4,496 бійців. Для пограбування селян залучалась також спеціально створена так звана продовольча міліція. Виснажених голодом людей зустрічали створені у травні 1921 року так звані „заградительні отряди“, які перешкоджали в пошуках хліба. У висліді цієї продовольчої політики стало скорочення посівних площ на Полтавщині на початку 1921 року у порівнянні з дореволюційним періодом на 312 десятин, зменшився річний збір зерна на 69 млн. пудів, поголів'я коней і всіх видів худоби. Лютували тиф, холера, дизентерія та цинга.

Водночас протягом 1921 року більшовики вивезли з Полтавщини понад 10 млн. пудів хліба, з них до Москви – 140 вагонів, до російських губерній – 270, на Донбас – 2,655 вагонів.

У 1929 році в Україні було запроваджено примусову колективізацію сільського господарства, яка обернулася для селян Полтавщини масовим зубожінням, репресіями та жертвами. На села посилались для допомоги низовими партійцями функціонери з округи, представники органів Державного політичного управління. Масово вилучалось і розпродавалось майно „куркулів“. Спротив на селі подавлявся нещадно.

Поступово на Полтавщину насувався страшенний за своїми наслідками голод. Від 15 грудня 1932 року селянам не ввозились вкрай необхідні речі повсякденного вжитку – сіль, мило, сірники.

Відповідно до указу від 7 серпня 1932 року, селянин, що не виконав плян хлібозаготівель або ж навіть зрізав колоски на колгоспному полі, автоматично ставав „класовим ворогом“ і міг бути розстріляним, а його майно мало бути конфіскованим з насильницьким виселенням сім'ї з домівки. Через газети змушували неповнолітніх дітей відмовлятися від своїх батьків.

В пошуках хліба селяни йшли до міст, але більшість вмилала у селах та хуторах Полтавщини. Усі документи про облік померлих під час Голодомору 1932-1933 років були вилучені і, ймовірно, знищені. Тепер можна провести лише порівняльний аналіз на підставі переписів населення 17 грудня 1926 року та 17 січня 1939 року.

Чисельність населення у Лохвицькому районі в 1939 році у порівнянні з 1926 роком (якщо брати кількість населення у районі у 1926 році за 100 відс.) скоротилася на 18.8 відс., приросту населення взагалі не спостерігалось.

Обурені грабіжницькою політикою партії та уряду селяни неодноразово звертались до вищого керівництва за проханнями, а подекуди – з протестами. З полтавського села Луценок селяни писали:

„Трупним запахом пройняті земля, вода, повітря. Мабуть, він доноситься і до Москви, а може й далі – за границю. Стид та сором на весь великий світ. І це тоді, коли в нас ніхто з властей ні словом, ні півсловом не обмовиться про голод. Роблять вигляд, що нічого подібного нема. Навіть учням школи не дозволяють запитувати й говорити про голод. Чи знаєш ти, Сталіне, про це та як на це дивишся? Коли в тебе ще здорова голова й ти сам можеш тверезо розмислити, зважуючи все на вагах, то нетрудно зрозуміти, що це веде до величезних втрат, і не тільки людей – це найбільш трагічно, а й усяких інших фондів та ресурсів. У нашому селі вже померло більше третини всіх мешканців. На черзі – вимирання цілих сімей, кутків, вулиць“.

Авторами цього листа до Йосифа Сталіна були Порфирій Здір, Макар Мірошніченко, Михайло Провалюк, Андрій Палаженко, Кирило Митан, Хома Голомозий, Олександр Писаренко, Михайло Надежденко й Макар Хвиль.

10 червня 1932 року голова Всеукраїнського виконавчого комітету Григорій Петровський писав до Москви: „Ми знали, що виконання хлібозаготівель було нелегке, але що я тепер побачив на селі, говорить за те, що в цій справі дуже переборщили в нас, перестаралися. Я був у багатьох селах цих районів і всюди бачив, що добряча частина населення охоплена голодом. Небагато, але є пухлі з голоду, головним чином, бідняки і навіть середняки. Вживають такі сурогати, що далі нема куди, та й сурогатів цих часом нема“.

Але Голодомор в Україні не закінчився у 1932-1933 роках. Після Другої світової війни почалася трагедія голоду 1946-1947 років, яка сталася внаслідок людських втрат в часі війни, зруйнування сільського виробництва на злочинної політики більшовицького уряду. Кількість тракторів на Полтавщині, за даними дослідника О. Єрмака, зменшилась у порівнянні з 1941 роком з 6,497 до 2,198, вантажних автомашин – з 4,068 до 31, поголів'я коней зменшилось у чотири рази, великої рогатої худоби – у вісім разів, свиней – у 20, овець та кіз – у 50 разів. Сільське населення скоротилось

(Закінчення на стор. 17)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$65.00 на рік, \$40.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$55.00 на рік, \$35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДА“

Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 E-mail: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail: adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 E-mail: subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Втретє сплюндровано пам'ятний знак Ми повертаємося з новою енергією

На початку травня та у вересні цього року у Лохвиці, у самому центрі містечка, зловмисники вже двічі пошкоджували пам'ятний знак жертвам голодоморів та політичних репресій проти української нації. І ось 10 листопада, напередодні відзначення українцями сумної річниці Голодомору 1932-1933 років та проведення Всеукраїнської акції „Запали свічку пам'яті“, невідомі викрали відновлену раніше скульптурку скорботного янгола, частину експозиції цього пам'ятного знака. Це відбулося якраз після виборів до Верховної Ради, у День міліції.

Як бачимо, глум над світлою пам'яттю українців, що стали жертвами Голодомору і політичних репресій, у Лохвиці є вже системним. Українці на цій святій землі мають щодня й щохвилини згадувати поіменно та схилити голови перед невинно убиєними жертвами московсько-більшевицького режиму й засуджувати катів українського народу та їхніх нинішніх послідовників, які в центрі та на місцях намагаються так підступно й послідовно знищувати пам'ять про найбільшу трагедію людства – Голодомор-геноцид українського народу.

Черговий прикрий випадок з викраденням скорботного янгола вкотре свідчить про те, що у Лохвиці ще не зникли принесені зайда-

Пам'ятний знак у Лохвиці, з якого вкрали скульптурку скорботного янгола.

ми намули духовного звиродніння, меншовартости, історичного безпам'ятства та вандалізму.

Олександр Панченко,
директор Інституту Українського вільного козацтва

Лохвиця,
Полтавська область

Народний ярмарок під назвою „вибори“

От і відшумів в Україні народний ярмарок під назвою „вибори“. Я взяв це слово в лапки через те, що це не були вибори, а це було лаштування результатів до цифр, які задала одна людина – так званий Президент України. Чому так званий? Тому що і на минулих президентських виборах було таке ж саме цинічне і зухвале фальшування, яке російський агент у Верховній Раді Михайло Чечетов влучно озвучив одного разу: „Ми їх кинули, как котят!“

Цього разу теж „кинули“, а ще один російський агент Микола Азаров назвав це дійство: „Саміє честніє вибори за всю історію України!“. Це верх цинізму. Посудіть самі: комуністи ніколи не заручалися підтримкою українських виборців через те, що вони насильно захопили Україну і ліквідували нашу державність. Вони вбивали українців тільки за те, що вони говорили своєю українською мовою, носили українську вишиванку, а чоловіки – козацькі вуса. Комуністична партія зробила українцям Голодомор-геноцид, під час якого померло в голодних муках 10 млн. українців. За ці злочини проти України Компартія повинна бути заборонена в Україні довічно, а вона ... засідає в парламенті. Такого ніде немає більше в світі.

Підтримує Компартію в Україні ледь 3 відс. людей, і з кожним роком їх число меншає, бо немає дурних вступати в таку злочинну партію. Віктор Янукович же „натягнув“ їм аж 13 відс. депутатів, вкравши 10 відс. у „Свободи“. За останніми громадськими опитуваннями і за екзит-полами Партія Регіонів мала 26 відс. голосів, а

Центральна виборча комісія (ЦВК) зробила їм 30 відс. „Батьківщина“ і за опитуваннями приблизно на одному рівні „Свобода“ мала 26-27 відс., а за даними ЦВК – 10,5 відс., тобто вкрадено понад 15 відс. голосів.

Отже, у „Свободи“ вкрадено 15 відс. голосів. Куди ж вони ділися? Відповідь дуже проста: 10 відс. віддали комуністам, а 5 відс. – регіоналам.

Про голосування в мажоритарних округах соромно навіть говорити. Там відбувався цирк – як тільки перемагав за підрахунками не комуніст (до речі, комуністи не пройшли ні в одному мажоритарному окрузі, що ще раз говорить про те, що і за партійними списками вони б не пройшли в парламент, коли б не фальсифікація) і не регіонал, то зразу ж „кишеньковий“ суд призначав перерахунок голосів. І якраз в цей проміжок часу (між першим і другим рахуванням) відбувалося позорне дійство підміни бюлетенів регіоналами, або їх купленими маріонетками. Адже перший підрахунок давав точну кількість бюлетенів, які потрібно було замінити, щоб перемаг регіонал.

Світова спільнота не повинна визнати ці „вибори“ дійсними з двох поважних причин: провідники опозиції Юлія Тимошенко і Юрій Луценко були запрошені в тюрму за вигадані злочини, після чого сталася безпрецедентна фальсифікація підконтрольними регіоналам виборчими комісіями результатів виборів.

Роман Кукуруза,
Сакраменто, Каліфорнія

33 стажери Канадсько-української парламентської програми з захопленням та гордістю дізналися про те, що 10 листопада в Едмонтоні, Альберта, Ігоря Бардина, директора нашої програми, обрано президентом Українського національного об'єднання (УНО) Канади.

Об'єднанню годі було й шукати кращого кандидата на посаду очільника у наступні три роки. І. Бардин з ентузіазмом ставиться до молоді та студентів українських університетів, і ми переконані, що така його позиція збагатить роботу УНО Канади. Він вірить у молодь і в демократичне майбутнє України. Відданість парламентській програмі засвідчує його бачення, силу і стійкість щодо поставленої мети та її досягнення. УНО потребує цих потужних якостей задля втілення своєї місії як найстаршої української організації Канади.

Попередні провідники УНО були патронами Канадсько-української парламентської програми, і напевно схвалили б обрання І. Бардина на посаду президента. Ми підтримуємо це рішення, переконані, що випускники попередніх років також підтримують висунення І. Бардина цю посаду.

Ми приїхали до Канади в середині вересня з 20 різних університетів Білорусі, Грузії, Росії і, звісно, України, аби пройти двомісячне стажування в канадському парламенті. Досвід канадської демократії, прозорість влади, сильний зв'язок між кожним членом парламенту та електоратом, відсутність доміанти олігархів і багатих людей серед членів парламенту показали нам чудову країну, нормальне суспільство й усміхнених громадян. Ми б дуже хотіли відтворити все це в Україні.

Усвідомлюючи для себе позитивну цінність цієї наданої українсько-канадцями можливості працювати пліч-о-пліч із членами канадського парламенту, ми повертаємося до нашої Батьківщини з новою енергією та розумінням того, що маємо зробити, аби перетворити Україну на вільну, незалежну і багату країну.

Устина Микитюк,
Львівський університет,
Оля Шудрак,
Університет Берліну ім. Гумбольдта,
Олександр Жека,
Національний університет
„Кієво-Могилянська академія“,

Отава, Онтаріо

Стажери Канадсько-української парламентської програми в Отаві.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує
на доповідь

магістра

Василя Гречинського

(музичного керівника та диригента українського хору „Думка“ в Нью-Йорку)

**„Соломія Крушельницька:
шлях до світового визнання“**

Доповідь присвячена

**140-річчю від дня народження великої української співачки
Соломії Крушельницької**

Голос Соломії Крушельницької захоплював силою звуку, дзвінкістю, соковитістю, оксамитовістю, гнучкістю, досконалою вокальною дикцією, віртуозною технікою, благородним тембром, далекозвучністю, ліризмом і драматизмом...

У суботу, 1 грудня 2012 року

о 5-ій годині по пол. в будинку НТШ

63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями) New York, NY 10003

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відзначено 25-ліття домівки СУА в Дітройті

Учасниці свята (зліва): голова Округної управи Ліда Яхницька, Ліда Колодчин і Таня Бедрус. (Фото: Олена Паливода)

Віра Крива

ДІТРОЙТ. – 23 вересня Дітройтська округа Союзу Українок Америки (СУА) відзначила 25-ліття заснування домівки СУА – єдиної власної будівлі серед усіх округ СУА. При-

сутність численних союзниць і гостей надала імпрезі величності та гармонії.

Голова організаційного комітету Таня Бедрус відкрила свято і передала ведення Руслані Пронко. Обидві ці активні союзниці – з новопри-

булих.

Урочисто та піднесено прозвучав гімн СУА.

До слова запросили голову Округи Ліду Яхницьку, яка привітала присутніх з святом і підкреслила, що союзниці мають унікальну можливість зустрічей в домівці, збереження набутого в наших архівах, а також куточок для майбутніх поколінь.

До слова запросили Екзарха Української Греко-Католицької Церкви у Великобританії Гліба Лончину, який був на святі з мамою – довголітньою членкою СУА Орисею Лончиною.

Після обіду до продовження свята запросили Ліду Колодчин – почесну голову Управи СУА, почесну голову Округи та засновницю домівки. Л. Колодчин розповіла про минулі події, подала цікаві та докладні дані. Ідея придбання власної домівки зародилась ще в 1965 році. В 1975 році за справу взялася Округа СУА і на загальних зборах був вибраний будівельний комітет в складі Ольги Адамок, Фесі Сиділо, Павлини Будзол, Марії Сени, Роми Дигдало та Анастасії Вокер, яку вибрали головою комітету.

Для придбання фондів на будову

домівки комітет влаштував пікніки, продаж печива і вареників та брав участь у фестивалях. За деякий час плян будови поширили, вирішивши збудувати також приміщення для старших людей та музей. Для цього почали проводити по всій громаді збір грошей. З'явилась можливість придбати земельну ділянку.

Гроші позичили кредитівкою „Самопоміч“, Ф. Сиділо та один з підприємців. Але міська влада у Ворені не дозволила будувати комплекс, то землю продали.

В 1977 році Округа СУА, головою якої була Р. Дигдало, знову позичила гроші в кредитівці і купила шість акрів землі.

Організували корпорацію „Українське село“ і попросили А. Вокер бути її головою. Корпорація, діставши від Федерального уряду позичку понад 6 млн. дол., купила у СУА землю. Управа СУА подарувала на будову села 13 тис. дол. і повернула позичені нею гроші.

Округа СУА й далі не мала свого приміщення. Коли головою округи в 1980 році стала Л. Колодчин, було зосереджено увагу на будинку з трьома крамницями, власник якого жив на Флориді. Л. Колодчин розшукала власника і переконала його

(Закінчення на стор. 10)

Вшановано Володимиру Лучків

Оксана Закидальська

ТОРОНТО. – 5 жовтня в провінційному парламенті відбулося нагородження Володимири Лучків грамотою „Ontario Senior Achievement Award“, яку вручив лейтенант-губернатор Дейвида Онлей в присутності міністра Лінди Джефрі. На церемонії також були члени родини В. Лучків та Іроїда Винницька.

В. Лучків вже багато років працює як доброволець в Українському Канадському дослідно-документаційному центрі (УКДДЦ) в Торонто. Коли їй у вересні сповнилося 90 років, члени і дирекція УКДДЦ відзначили цей ювілей

маленьким прийняттям.

Але не тільки українська установа цінить її добровільну працю. Уряд провінції Онтаріо, через своє міністерство, відповідальне за сеньйорів, встановив відзначення „Ontario Senior Achievement Award“ для тих, які зробили значний вклад в громадське життя після досягнення пенсійного віку.

Перше відзначення було надане в 1985 році. Цього року було 90 кандидатів. З них 20 сеньйорів з провінції Онтаріо були відзначені.

В. Лучків, працюючи від 2005 року в УКДДЦ, з групою добровольців під наглядом архівара І. Винницької створила систему упорядкування матеріалів.

Володимиру Лучків одержує грамоту від лейтенанта-губернатора Дейвида Онлея. Зліва – міністер Лінда Джефрі. (Фото: Юрій Лучків)

РІЗДВЯНИЙ

В
Українському
Музеї

Надзвичайна нагода закупити:

- різдвяні картки
- унікальні прикраси на ялинку
- книжки
- вишивки
- кераміку, різьблені вироби
- мистецькі твори
- домашнє печиво
- ... і багато більше!

Базар зорганізовано добровольцями УМ які сходяться що середі

БАЗАР

8-9 грудня 2012 р.

11:00 – 5:00 год.

Український Музей

222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

Години музею:
від середі до неділі
11:30 рано–5:00 год. по пол.

Товариство Українських Інженерів в Америці
Українське Лікарське Товариство Північної Америки
Український Інститут Америки

Щиро просимо Вас
на традиційне святкування різдвяної

ЯЛИНКИ

з перекускою, напівками
мистецьку програму
вокальній ансамбль "Нова Українська Хвиля"

в суботу, 8-го грудня, 2012р
(двері відкриті в 7:00 у вечорі, програма починається в 7:30 у вечорі)

в Українському Інституті Америки
2 East 79th Street, Нью Йорк

Вступ: \$40, студенти і емерити \$30
прошу витисувати чеки на "Ukrainian Engineers Society of America"

за інформацію прому звертатися до: "www.uesa.org" або (347)856-9541

Молоді сумівці з Америки відкривають Україну

Христя Бігун

Декілька років тому Спілка Української Молоді (СУМ) започаткувала нову „Програму обміну“, з допомогою якої відбувається обмін ідеями та практичним досвідом між виховниками та впорядниками обох країн. Цього року четверо сумівців з Америки працювали в літніх таборах в Україні. Крайова управа СУМ доручила цю місію Маркіянові Блажейовському з осередку в Джерзі-Ситі, Нью-Джерзі, Соломії Пилипів з осередку Випані, Нью-Джерзі, Ользі Тимуш та Христині Шняк з осередку Чикаго. У липні вони вирушили до Львова, щоб відкрити для себе Україну, а потім написали спогади про той досвід, уривки яких вміщено нижче.

Маркіян Блажейовський: „Наша подорож розпочалася зі Львова, де ми на власні очі побачили це чудове місто. Після кількох днів у Львові ми вирушили в село Комарів, де мав відбутися табір. Ми зустрілися з українцями, з якими таборували наступні три тижні.

Для мене та моїх друзів це був перший досвід роботи виховниками в таборах України. У мене були деякі труднощі з плануванням деяких занять через те, що моїм загальним знанням про історію України бракувало глибини, і завжди поставало питання мови – як висловити свої думки українською мовою. Але загалом це не створювало великого клопоту, тому що кожен намагався допомогти.

Я відчуваю задоволення від подорожі в Україну та зустрічей з новими друзями, яких ніколи не забуду“.

Христина Шняк: „Нові люди, з якими я познайомилася, збагатили моє перебування своєю відкритістю та бажанням розповісти про особливості таборного життя. Найціннішим досвідом було усвідом-

лення, що, незважаючи на відмінності, наші загальні сумівські цілі й цінності об'єднують нас та підносять відчуття гордості за те, що ми носимо ім'я сумівців та українців.

Хоча перебування поза межами звичного комфорту іноді може створювати труднощі, я раджу всім впорядникам та виховникам брати участь у цій програмі“.

Соломія Пилипів: „Для мене можливість працювати в таборах в Україні була дуже несподіваною. Я очікувала побачити відмінності між двома країнами, але насправді знайшла більше подібностей. Усвідомлення того, що, живучи в різних країнах, ми маємо цінності, які об'єднують нас, наповнює надзвичайним відчуттям. Було надзвичайно легко знаходити друзів, бо кожен зустрічав тебе з відкритими обіймами.

Мені надзвичайно сподобалося співати вечорами ті пісні, які ми любимо співати в таборах в Америці. Ця поїздка показала мені, що СУМ в Україні має чудові можливості для росту, тому що по всьому

світу є люди, які готові відстоювати цінності нашої організації“.

Ольга Тимуш: „Хоча пристосування до українських реалій життя не завжди було простим, три тижні, проведені в Україні цього літа, стали найбільш вартісним періодом мого життя. Протягом того часу я налагодила тісні особисті стосунки з новими друзями, з якими пліную підтримувати контакти в майбутньому.

Спершу, коли ми прибули в табір, мені залишалось тільки дивува-

тись, що доведеться виживати протягом трьох наступних тижнів. Але я повністю занурилась у незнайоме культурне середовище, яке ніколи до того не усвідомлювала, у всіх його екстремальних формах. Для всіх я була американкою, яка приїхала в гості, жила в полоні власних очікувань, але змогла переступити через ті стереотипи, з якими багатомовні американці сприймають Україну. Саме тоді я змогла повністю віддатися своїм враженням і полюбити таборне життя з усіма його 80 учасниками – досвід, який вже ніколи не зможу забути“.

Переклад: Віктор Курилик

В таборі подружилася молодь з США та України. (Фото: Христя Бігун)

Пластуни почали новий рік праці

ЕДМОНТОН, Альберта. – Новий рік праці едмонтонської станиці почався, як звичайно, реєстрацією в домівці, що відбулася 15 вересня. Після реєстрації відбулися перші сходини юнацьких гуртків віком 12-17 років, новацьких гнізд (6-11 років) і пташенят (від трьох до п'яти років). Відтепер сходини цього виховного сектору відбуваються щосуботи.

21 вересня Осередок праці сеньйорату влаштував зустріч членів і громадськості з Начальним пластуном, д-ром Любомиром Романковим. Хоч д-р Л. Романків проживає в США, він має глибоке коріння в Едмонтоні. Тут пройшли його юнацькі роки, він займав різні пости в станиці, зокрема виховника, кошового й станичного. Отже,

його зустріч у домівці була передусім з давніми друзями й знайомими. Він оповів присутнім про стан Пласту в світі загалом, а в Україні зокрема.

Розмова перейшла на його професійну працю, і Л. Романків розповів, як працював над мініатюрною електронною приладів. Наприклад, він домігся того, що в діаметрі людської волосини можна зробити 32 проводи. Такі винаходи мали неймовірно широке застосування передовсім у комп'ютерах, мобільних телефонах та інших подібних приладах. Він сказав: „Коли ви натискаєте будь-яку клавішу комп'ютера, пам'ятайте, що за тим криється сім патентів“. А це – його патенти.

Святкове відкриття пластового

року відбулося 30 вересня. Пластове товариство зібралось на Службу Божу в Українській греко-католицькій церкві св. Юрія Переможця, яку відправили парох о. Антін Тарасенко й колишній пластун, еромонах Іриной (Пристаєцький).

З церкви усі переїхали до конференц-центру „Шато-Люї“ на збірку, яка була формальним закінченням святкувань 100-річчя Пласту.

Станична старшина подякувала

всім, хто вклав багато годин праці, щоб табори, з'їзди, сходини і всі інші заняття минулого року були успішні. Зокрема висловлено подяку Христі Тетеренко, яка очолювала комітет ювілейного бенкету, і Наді Вархолі, Оксані Зміївській, Ксені Мариняк, Ані Сливинській, Борисі Струк, Славці і Яремі Шулякевичам, які працювали з нею; С. і Я. Шулякевичам за відновлення пластової опери „Синдерела“; Наді Цинцар і Миронові Стефанову, які

(Закінчення на стор. 16)

ПОВІДОМЛЕННЯ

**13 Річні загальні збори
Товариства Допомоги Сиротам в Україні**

відбудуться

в суботу, 1 грудня 2012 р. о год. 3-ій по пол.

в бюрі Товариства
136 2-га Аве, 5-ий поверх
Нью-Йорк, Н.Й. 10003

Присутні матимуть чудову нагоду зацікавитися з діяльністю та плянами цієї організації на майбутнє. На зборах звітуватимуть голова, касир, секретар (реєстратор) та голова Ради директорів.

Опісля запиту від гостей.

Заняття у грудні 2012 р. в Українському Музею

РІЗДВЯНА ПРОГРАМА ДЛЯ РОДИН

неділя, 2 грудня, 1:30 – 3:30 по пол.
Огляньте вертеп (український Різдвяний ляльковий театр) який експонується в Музеї, і створіть власні Різдвяні прикраси.
Плата: 5 дол. з особи; 3 дол. для членів Музею

УКРАЇНСЬКІ РІЗДВЯНІ ТРАДИЦІЇ

субота, 8 грудня, 10:00 ранку – 1:00 по пол.
Заняття для дорослих і молоді від 16 років. Учасники ознайомляться з українськими різдвяними традиціями та практично навчаться пекти калачі і книші. На курс можуть зголошуватися дорослі та студенти від 16 років. Плата за навчання: дорослі – 25 дол.; студенти віком від 16 років і сеньйори – 20 дол.; члени Музею дістають знижку 10%.
Просимо зголоситися заздалегідь.

ПРИКРАСИ НА ЯЛИНКУ

субота, 15 грудня, 2:00 – 4:00 по пол.
неділя, 16 грудня, 11:00 ранку – 1:00 по пол. або 2:00 – 4:00 по пол.
Діти і дорослі матимуть нагоду навчитися робити традиційні прикраси на ялинку з намистин, оріхів, кольорових стрічок і паперу.
Плата за навчання: дорослі – 15 дол.; студенти віком від 12 років і сеньйори – 10 дол.; діти від 7 до 12 років – 5 дол.; члени Музею дістають знижку 10%.
Просимо зголоситися заздалегідь.

The Ukrainian Museum's traditional arts and education programs are funded in part by the New York State Council on the Arts, a state agency.

The Ukrainian Museum's programs are supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council.

Український Музей
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org • www.ukrainianmuseum.org

Години музею:
від середи до неділі
11:30 рано–5:00 год. по пол.

МИСТЕЦТВО

Виставка „Рон Костинюк. Мистецтво як аналог природи“

НЬО-ЙОРК. – Виставка конструктивістської скульптури „Рон Костинюк. Мистецтво як аналог природи“ відкрилася в Українському Музеї 21 жовтня і діятиме до 13 січня 2013 року. До виставки увійшли 28 унікальних рельєфів-скульптур у стилі конструктивізму.

Виставка передає захоплення Р. Костинюка біологією та структурними процесами в живій природі, а також його зацікавлення такими модерністами та конструктивістами, як Пабло Пікасо, Олександр Архипенко, Чарлз Бідерман, Наум Габо та Володимир Татлін.

Вибрані твори мистця охоплюють період 1967-2011 років, представляючи еволюцію його конструктивістських рельєфів-скульптур на прикладі кількох циклів, показових для його творчого доробку.

Роботи Р. Костинюка виставлялися в багатьох містах Канади, США, Азії та Європи, їх включено до багатьох музейних та приватних колекцій. З ними добре обізнана мистецька громадськість Чикаго: від кінця 1960-их років роботи Р. Костинюка входили до виставок „Структуристи в Казимирській галерії“ – та „Рельєф/конструкція/рельєф“ у Музеї сучасного мистецтва. Останню виставку було згодом показано в Музеї Герон в Індіанполісі, Академії Кренбрук у Блумфілд-Гілзі, Мичиген, та Музеї ім. родини Гай в Атланті, Джорджія. Виставка „Мистецтво як аналог природи“ спочатку була показана в Українському Інституті Модерного Мистецтва в Чикаго під назвою

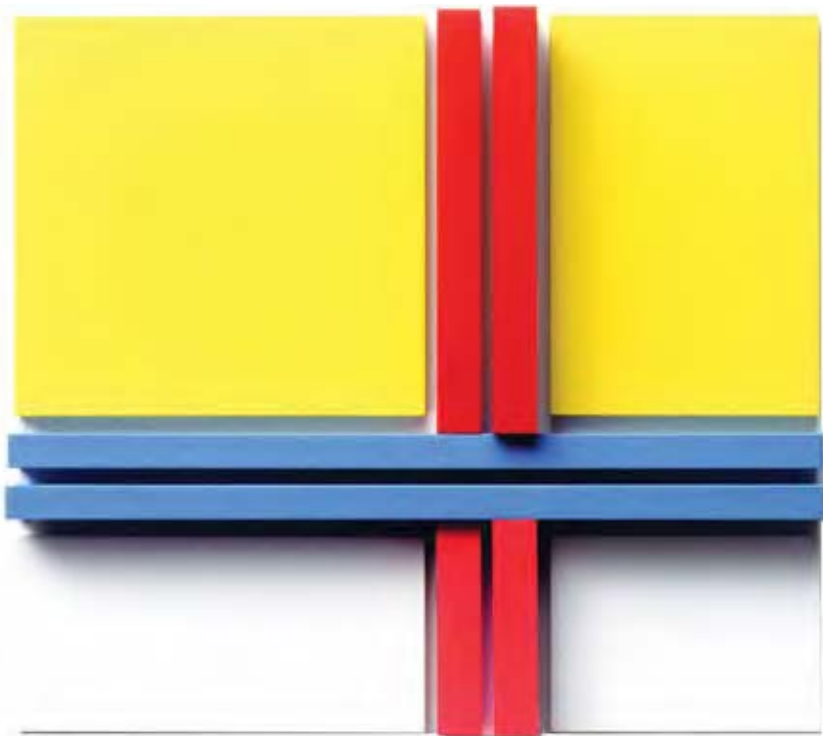
„Рон Костинюк. Конструкція/Нео-конструкція“.

Р. Костинюк знайомить глядача з основними елементами самого життя. Як листок складається з безлічі живих клітин, так і геометричні форми Р. Костинюка розміщено в чітко прорахованих конфігураціях кольору, світла й тіні, що утворюють органічно збудовані композиції.

Р. Костинюк народився в містечку Вако, Саскачеван, у 1941 році. У 1959-1963 роках він вчився на факультетах наук та мистецтв і педагогіки Університету провінції Саскачеван, у 1967-1969 роках – на факультеті мистецтва й дизайну Університету провінції Альберта. В Університеті штату Вісконсин отримав ступінь магістра наук та образотворчого мистецтва. Тепер він викладає в Університеті міста Калгарі (Альберта).

До виставки випущено каталог, у якому представлено понад 100 робіт і подано огляд творчого шляху цього плідного майстра.

Адреса музею: 222 East 6th St., (between

Рон Костинюк. Структура-рельєф з циклу „Площини“ (1968).

Second and Third Avenues), New York, NY 10003. Години відвідування: від середи до неділі з 11:30 ранку до 5-ої год. по полудні.

Український Музей

Відзначено 25-річчя...

(Закінчення зі стор. 8)

продати будинок.

Деякі союзнянки після продажу землі під „Українське село“ зажада-

ли повернення внесених ними гроші на будову. Наступна голова округи О. Лончина мала багато клопоту з поверненням цих грошей, але з допомогою управи і Христі Панасюк виплачено потрібну суму.

На початку 1985 року вибрано

новий будівельний комітет, який очолила Л. Колодчин. У комітеті працювали Р. Дигдало, Х. Панасюк, Олена Лісківська, Стефа Оглобляк, д-р Марія Балтарович, Наталія Гевко, Олена Климишин. О. Лончина входила до комітету як голова

Округи.

Надійшли пожертви від різних добродійців, зокрема заповіт на 7,000 дол. від Фелини Любенецької та 500 дол. від Анни Лужецької. В червні 1986 року було підписано угоду на купівлю будинку у Ворені.

З УНСОЮЗОМ заробите БІЛЬШЕ

Довготермінові ануїтети

* 3% **

5 year

* 4% **

7 year

* 5% **

9 year

Майбутнє своєї родини забезпечте тепер!

*Всі пенсійні рати підлягають змінам. Не дійсні у всіх штатах.. **Відсотки тільки на перший рік.

Звертайтеся до нас:

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

888-538-2833 • Fax: 973-292-0900

www.UkrainianNationalAssociation.org

facebook.com/UkrainianNationalAssociation

- ✓ Без додаткових адміністративних оплат від продажу і збереження
- ✓ 10% можна вибрати без штрафу
- ✓ Мінімальна сума вкладки тільки **\$1,000**
- ✓ Дострокове переривання контракту (вибір грошей) можливе за умов:
  - Поліса дотримується до кінця терміну
  - У випадку тяжкої недуги
  - Вимог старечого дому
  - Медичних видатків, пов'язаних з нещасними випадками

Новий проєкт: „Соломія – Sole Mio“

Співає Ольга Муль. (Фото: Дзвінка Челепіс)

Дзвінка Челепіс

ЛьВІВ. – 23 вересня минуло 140 років від дня народження славетної оперної співачки Соломії Крушельницької. З нагоди цього ювілею в Україні, Росії та Італії було проведено ряд заходів на її пошану.

У Львові, де талановита українка починала здобувати музичну освіту, 30 жовтня у приміщенні Музично-меморіального музею Соломії Крушельницької відбулася презентація проєкту „Соломія – Sole Mio“ до 140-річчя співачки.

Під час презентації відбувся показ промоційного фільму, знятого студією „Pidkova-music“

за фінансового сприяння продюсера Алекса Гутмахера (США). Головними дійовими особами є працівники музею, які вивчають і популяризують життя і творчість великої українки. У фільмі використані матеріали, фотографії та особисті речі С. Крушельницької. Це, фактично, кіноекскурсія музеєм-будинком, де раніше проживала С. Крушельницька.

На презентації були присутні шанувальники творчості оперної діви, музиканти, журналісти. У виконанні оперної співачки Ольги Муль прозвучали пісні з її репертуару.

Проєкт „Соломія – Sole Mio“ розпочнеться у 2013 році і концертами помандрує американськими та канадськими містами. У програмі проєкту – перегляд фільму „Скарби Соломіїного дому“ та концерти у виконанні української оперної співачки Любови Шибчик з Нью-Йорку.

Кінострічка буде представлена у США та Канаді (Нью-Йорк, Вашингтон, Чикаго, Філадельфія, Ванкувер, Торонто, Монреаль).

Головною метою проєкту є популяризація життя та мистецького доробку С. Крушельницької та презентація діяльності Музично-меморіального музею С. Крушельницької у Львові. До проєкту долучаться американські виконавці, вестиме програму Світлана Махно, до праці над сценарієм запрошено письменника Василя Махна.

До речі, у 1928 році С. Крушельницька з великим успіхом концертувала в Нью-Йорку (зала „Мекка-Авдіторіум“), Дітроїті, Чикаго, Філадельфії, Пітсбурзі та Клівленді, а також у Канаді – в Монреалі та Вініпегу.

Особливою несподіванкою на презентації у Львові було представлення точної копії костюму С. Крушельницької для ролі Чіо-Чіо-Сан з опери Дзузепе Верді „Мадам Батерфляй“, в якій виступатиме Л. Шибчик, виконуючи арії Чіо-Чіо-Сан та інші вокальні твори. Автором костюму і перуки є талановита львівська мисткиня Олена Томин.

Ініціаторами проєкту є Українсько-Американська Координаційна Рада (США), компанія

Алекс Гутмахер розпочинає презентацію.

„Artemes Entertainment Productions“ (США), управління культури Львівської міської ради, Музично-меморіальний Музей Соломії Крушельницької у Львові, продюсер А. Гутмахер (США).

Спонзори: Торгово-промисловий дім „Левада“, Українські авіолінії „Аеросвіт“, компанія „Глечик“, Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч“.

У проєкті беруть участь Галина Тихобаєва – директор Музично-меморіального музею С. Крушельницької, Ірина Криворучка – головний хранитель фондів цього музею, Роман Грицевич – голова громадської організації „Незабутня Квітка“, Оксана Челепіс – начальник відділу культури і мистецтв Управління культури Львівської міської ради, меценат Дмитро Волков, д-р Ігор-Деніел Бранован (США).

Подвійне свято в Українському музичному товаристві Альберти

Ольга Логвиненко

ЕДМОНТОН, Альберта. – Концерт музики з нагоди 100-річчя з дня народження співзасновника Українського музичного товариства Альберти (УМТА) Сергія Яременка та 40-річчя Товариства відбувся 28 жовтня в Домі української молоді в Едмонтоні. Концерт і архівну виставку організувала управа товариства.

УМТА було засноване 27 лютого 1972 року при участі чотирьох українських музик, які вирішили, що українська професійна громада і любителі української музики повинні мати своє власне музичне товариство. Засновниками були Неоніла Дмитрук, Марія Дитиняк, Ірина Павликовська і С. Яременко. Організація взяла собі за ціль плекання знання і почуття любові до української музики серед української спільноти, та почуття пошани для неї серед інших громадян.

Концерт почався співом „Достойно є“ у виконанні Оксани Тарнавської, Наталі Онишук, Ірини Тарнавської, Івана Гука, членів хору парафії св. Юрія Переможця. Це частина Літургії, однієї з двох, які скомпонував С. Яременко.

Ведуча програмою, голова УМТА Люба Бойко-Бел відкрила концерт, привітавши гостей, зокрема Митрополита Юрія, Владика Іларіона, священників, голову едмонтонського відділу Конгресу Українців Канади Любу Федущак та всіх присутніх.

Ведуча згадала про успіхи УМТА за 40 років існування,

пом'янула С. Яременка, щирою працівника в галузі музичної спадщини Едмонтону.

Народився С. Яременко в Басарабії, консерваторію закінчив в Чернівцях, після довгих мандрівок опинився в Канаді. В Едмонтоні працював 45 років диригентом церковного хору храму св. Іллі, хору „Верховина“, співкерівником жіночого ансамблю „Мережі“. Він створив понад 100 вокальних, хорових і дитячих творів.

Далі був виступ дитячого хору при Українській католицькій кафедрі св. Йосафата (диригент та акомпаніатор Інна Лужанець, директор Кася Антошко). Про історію УМТА розповіла М. Дитиняк.

З материнським почуттям жіночий хор заспівав пісню „Коліскова“ на слова Лесі Українки. Пісню „Тобі, Володарко“ на слова Тетя-

ни Федорів виконала формація хору „Верховина“ при Спільноті Української Молоді (диригент Галина Лазурко, фортепіановий супровід Маркіян, Олесь і Галина Лазурки та Соня Іщенко). Учениця Марічка Овчаренко зіграла на скрипці пісню „Веснянка“.

Довголітня учениця С. Яременка і його акомпаніаторка Христина Чепига вислала привіт, в якому вона сердечно згадала свого учителя і ментора.

Під час перерви можна було оглянути архівну виставку, яку приготували М. Дитиняк і Ксеня Мариняк.

Після перерви виступив жіночий ансамбль „Мережі“ (Слисавета Лісова-Андерсон, Леся Чумер, Мирослава Фодчук, Леся і Марійка Лісові, Галина Магус, Ірина Рогожинська, Ірина Шмігельська, Олесь

Талпаш, Мирослава Загарія – керівник, фортепіановий супровід – І. Тарнавська). Далі молоденька скрипачка Дарія Подільська заграла два твори (фортепіановий супровід – І. Тарнавська). Жіночий хор „Дніпро“ виконав пісню „Лебеді материнства“ (слова Василя Симоненка, музика Анатолія Пашкевича).

Мішаний хор заспівав лемківську пісню в обробці С. Яременка „Гей, тече річенька“ і пісню „Плугатарі“ – другу частину кантати „Завойовники прерій“ на слова Яра Славутича (диригент хору І. Шмігельська, фортепіановий супровід – І. Тарнавська).

На кінець ведуча представила організаційний комітет свята, у якому були М. Дитиняк, Галина Котович, К. Мариняк, Орися Олійник, І. Тарнавська, К. Федина, І. Шмігельська, Л. Бойко-Бел.

Співає хор „Дніпро“.

ПОДОРОЖІ

Біля літописних градів Данилів і Стіжок

Першу писемну згадку про княжі гради Данилів і Стіжок знаходимо в „Літописі руському”: про Данилів у 1240 році, про Стіжок – у 1259 році. Згадки стосуються монголо-татарського загарбання наших земель. Разом з Крем'янцем, Вишнівцем, Збаражем, Підкаменем ці міста творили захисний щит в оборонному ланцюгу з півдня.

Данилів був в XI-XIII ст. неприступною фортецею. Княжий замок, адміністративні і господарські будівлі з усіх сторін були обнесені земляними валами з кам'яними мурами і сторожовими вежами на них. З самого низу гора була оточена ще одним кільцем земляних валів, за якими знаходилися рови, наповнені водою річки Іловиці.

Із зникненням з історичної карти міста Данилів, містечко Стіжок продовжувало ще якийсь час залишатися важливим оборонним градом. З 1366 року містечко належало до луцького і волинського князя Любарта і було тісно пов'язане адміністративно-територіально, економічно і політично з Луцьком, а в 1392 році Стіжок з цілою волостю належав князеві Левові Свиригайлові Ольгердовичеві. В XV ст. – власність королівщини. Тут польські королі після Люблінської унії 1569 року побудували замок, у який приїздили на відпочинок. У XVI ст. місто стало власністю князів Святополків-Четвертинських, потім – князів Збараських, від них перейшло до князів Вишневецьких, а з 1725 року належало князям Радзивілам.

У XVII ст. Стіжок втратив статус міста і став звичайним селом південної Волині.

Волинь в усі віки славилась своїми печерними анахоретськими, келіотськими, спільножитними монастирями, храмами, чудотворними іконами, мучениками, преподобномучениками святого українського православ'я.

На захід від Данилової гори була Троїцька гора, де зберігся помонастирський мурований храм з пізнішою добудовою, фундаменти будівель монастирських келій,

а з східної сторони гори збереглися рештки давнього печерного монастиря-скиту X-XII ст., ровесника княжого граду.

Ця свята обитель належить до тих перших печерних монастирів Волині, який пізніше ченці-келіоти перенесли на вершину гори, а зруйнований татарами монастир воскрес в добу Іова Почаївського XVI ст., який вибудував над печерною обителью невелику муровану церкву св. Трійці, від якої пішла назва гори – Троїцька.

В цій святині давнього Стіжка збереглася до наших днів чудотворна ікона св. Трійці, яка, можливо, походить ще з часів монастирських. Данилову гору часто називають ще й Спаскою, і саме на ній, на думку автора, знаходилась обитель в ім'я Преображення Господнього.

На горі є залишки великої руїни: земляні вали, камені-валуни з фортечних стін і веж, джерела з цілющою водою, печери в західній частині гори. Тут був печерський монастир, як і на Троїцькій горі.

Назва гори Спаска має подвійне походження – в ім'я Господа нашого Спасителя та від печерного монастиря, в якому спасалися ченці-відлюдники.

Біля підніжжя гори Данилової, на берегах річки Іловиці, притоки річки Ікви, виросло село Антонівці. В кінці XIX ст. були тут два невеличкі підприємства – тартак і гута скла і виготовлення скляних виробів.

Найбільшою святинею села була Церква Різдва Богородиці з 1795 року збудована на місці, де була віддавна дуже стара церква.

Мешканці села Антонівці завжди мали високу національну свідомість, а під час німецької окупації біля села розташувався штаб групи „Південь“ Української Повстанської Армії під командуванням „Енея“.

Біля храму Різдва Пресвятої Богородиці було поховано курінного „Осипа“, який загинув в бою з червоним військом в Суразьких лісах. На його похороні були при-

Колись тут було село Антонівці.

сутні „Максим Рубан“ (Микола Лебідь) і командир групи „Еней“. У 1948 році село було ліквідоване, а на місці селянських садиб насаджено дерева. Церкву Різдва Пресвятої Богородиці 1979 року спалили.

Юлія Чернюк, жителька села, розповіла, що село оточили енкаведисти на другий день після Пречистої 1948 року. Вони били вікна, розрубували двері, знімали покрівлі, розтягували стіни житлових і господарських будівель. Одночасно ішло масове пограбування селян. Забирали все – картоплю, сало, птицю, худобу, реманент та інше.

Коли батько Ю. Чернюк запитав у головного ката Талейка, чому його бандити забрали в нього все, то відповів: „Це платня за роботу“.

Палій церкви лісник Володько довгі роки був паралізований і самотньо лежав в хаті, а незадовго перед смертю повідомив сусіда, як червоні кати підбили його на цей жахливий злочин, за який його Господь так покарав.

Я відвідав Антонівці з о. Андрієм Любуньом, настоятелем парафії Вознесіння Христового в селі Велика Іловиця, Тернопільської області.

Він розпочав відбудову спаленої церкви Різдва Пресвятої Богородиці і вже зробив перші кроки в цій справі. У видатного луцького іконописця Степана Шкамарди я купив високомистецьку ікону Божої Матері, і разом з студентом Романом Третьяком 7 квітня ми вирушили до сіл Лишня, Стіжка, Антонівець, Малої і Великої Іловиці. В селі Смига нас забрав о. А. Любунь своїм стареньким авто.

В селі Лишня, ліворуч від шляху, є джерело св. Анни – перша святиня в Антонівецькому молитовному комплексі. Тут споруджено церкву-капличку.

Проїхали багатостраждальний Стіжок, якого спалили гітлерівці

весною 1943 року і вимордували більшу частину його жителів. За село Стіжок німці дорого заплатили власною кров'ю: в бою з УПА мали 90 вбитих і поранених.

Ми зупинилися біля церкви-ща, напроти якого через дорогу було давнє кладовище. На церкві вже підготовлений до будови фундамент – єдине, що лишилося від спаленої церкви, та ще цегляна огорожа навколо нього з кованими залізними воротами. Оглянули прадавні кам'яні хрести XVII-XVIII ст. Їх вціліло тут 20, різної величини і мистецької вартості, серед них багато з доби Козаччини. Два ковані металеві надбанні хрести, які вціліли, о. А. Любунь хоче поставити на куполах відбудованого храму.

В Антонівцях нині лише 20 будинків, але не всі заселені, а мешканців лише 21 особа. Це поворотці з Сибіру, охоронці минулого села і повстанської слави Віктор Омельчук, покійний батько якого був нагороджений Лицарським Хрестом та грамотою від Миколи Плав'юка, його дружина Валентина Омельчук-Еленбергер, німкеня за походженням, родичі якої вивезені були москалями на Алтай.

Від них дізналися про історію цього регіону, записали невідомі нам імена повстанців.

В церкві Вознесіння Христового у Великій Іловиці передав ікону Божої Матері Почаївської для монастиря, залишив кілька десятків своїх книг. На вершині гори оглянули рештки земляних валів, які опоясували літописне місто, печерний монастир, напилися цілющою водою з джерела і залишили цю святу землю з вірою, що поставнуть в недалекому майбутньому тут нові святині наші, і жоден ворог Української Церкви не зруйнує їх.

Володимир Рожко,
Луцьк

ФІЛЬМ

НЕДІЛЯ, 2 ГРУДНЯ 2012 р. о год. 2:00 по пол.

Мамине СЕЛО
My Mother's Village

2001 р., 101 хв., англ.,
Режисер: Джон (Іван) Паскевич
Продюсер: Джов Макдоналд
National Film Board of Canada
BLIZZARD Award (2003) for Best Musical Score

Після фільму розмова з
Юліаном Китастиєм,
композитором

У фільмі беруть участь відомі канадійці українського походження. Режисер також відвідує під час Різдв'яних свят село матері в Україні. Багатою палітрою споминів він підкреслює з гумором, радістю, а часом і смутком, як складно жити у двох культурах.

Вступ: 10 дол.; студенти 5 дол.
Можна замовити квитки в інтернеті:
www.ukrainianmuseum.org

Український Музей
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

The Ukrainian Museum's film series is supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council.
Години музею:
від середи до неділі
11:30 рано-5:00 год. по пол.

В Україні...

(Закінчення зі стор. 1)

на серйозні прогалини в українському виборчому законодавстві, які наразі призвели до процедурних суперечок між Верховною Радою та Центральною виборчою комісією щодо прийняття рішення та фінансування запропонованих перевиборів у п'яти округах.

„Наразі ми маємо ситуа-

цію, коли кожна з обох поважних інституцій стверджує, що саме обов'язок іншої передбачає винесення правового і фінансового рішення про ці перевибори. У тому випадку, якщо вихід з цього глухого кута не буде знайдено, вірогідним результатом стануть п'ять постійних незаповнених місць у парламенті та позбавлення голосу понад 700 тис. виборців“, – заявила голова місії сенатор Рейнел Андрейчук.

ПОСТАТІ

Дон Іван з Анакапрі

Роман Ференцевич

У квітні далекого 1953 року автор цих рядків подорожував Італією. В Римі, серед іншого, побував в Українській Папській семінарії на Джанікольо, де передав вітання від свого батька Преосвященному Єпископові кир Іванові Бучкові, тоді Апостольському візитаторові для українців-католиків у Західній Європі. Владика Іван, довідавшись, що я пляную відвідати знаменитий острів Капрі, попросив мене передати кілька книжок о. Іванові Хоменкові, ЧСВВ, який в Анакапрі, гористій частині острова, займався перекладом Святого Письма українською мовою.

Через кілька днів я вже був в Анакапрі і, згідно з інструкціями Єпископа І. Бучка, віднайшов церкву св. Софії та в парафіяльному домі запитав про „дона Івана”. Вийшов високий, статечний чоловік, і я привітав його словами: „Слава Ісусу Христу!”. Тут треба згадати, що я був в односторонній американської вояка, бо служив тоді в Німеччині. Отець Іван, зі здивуванням на обличчі, відповів: „Слава навіки! А хто Ви такий будете?”

Розмова наша тривала довго, о. Іван пригостив мене італійським хлібом, смачним сиром і червоним вином. На моє прохання, він розповів трохи про себе та свою напружену працю.

Іван С. Хоменко народився 11 листопада 1892 року в Старому місті, найдавнішій частині Вінниці. Починаючи з 1913 року, спочатку вивчав філологію в Київському університеті, потім в університеті Відня, а згодом також – філософію і богословські науки в Римі. Він був поліглотом, знав стародавні латинську, грецьку, арамейську та гебрейську мови і модерні німецьку, французьку, англійську та італійську. Крім Австрії, певний час І. Хоменко жив у Франції і Швейцарії, вчителював в університетах і гімназіях.

3 листопада 1940 року в Римі він постригся у ченці в згромадженні Чину св. Василя Великого (ЧСВВ). До закінчення Другої світової війни о. І. Хоменко працював у Ватиканській адміністрації, а відтоді решту 40 років свого життя присвятив повністю перекладові Святого Письма на сучасну українську літературну мову та пов'язаним з тим дослідженням.

Великим покровителем і фактично ініціатором, який остаточно переконав о. І. Хоменка зайнятися перекладом Святого Письма, був Єпископ, згодом Архієпископ І. Бучко, який спочатку підтримував по змозі о. Івана фінансово та постачав його необхідними книжками. Підтримували о. І. Хоменка також його Брати-василіяни, а від 1956 року – Священна Конгрегація Східних Церков.

Для своєї праці о. І. Хоменко обрав тихий куток в Анакапрі, гористій частині острова Капрі. Чому саме цей невеликий острів у Неаполітанській затоці, який був курортом ще для стародавніх греків, римських імператорів, пекельних піратів, європейських королів та міжнародної знаті аж до наших днів? Зовсім правдоподібним можна вважати, що це місце обрав о. І. Хоменко, бо читав „Щоденник” свого вінницького земляка, письменника Михайла Коцюбинського.

На другий день після перших своїх відвідин Капрі, в листі до своєї дружини Віри з 15 червня 1909 року, письменник писав: „...Спочиваю нарешті на Капрі, цьому острові чудес, де маю якраз все те, що мені потрібно: сонце, чудесне і чисте, запашне од моря та ароматів гірських трав повітря. Маю нарешті спокій... Отож я надзвичайно радий, що вибрав іменно Капрі, сей земний рай”.

Чи може бути краще місце для перекладу Святого Письма, ніж „земний рай”?

Сьогодні населення Анакапрі становить понад 6,000 осіб; 60 років тому там було, певно, десь половину цього числа.

Дуже швидко після прибуття туди о. І. Хоменка його вже знали всі. Він любив прохажуватися вранці та молитися на чотках. Привітню вітався з усіма перехожими, дітям роздавав цукерки, гімназисти і студенти приходили до нього на безкоштовне репетиторство. В разі потреби, о. Іван виручав пароху Анакапрі Кармеле Рафале Фараче, служачи Меси, брав активну участь у процесіях з нагоди свят св. Антонія Падуанського, патрона Капрі, чи у свято Божого Тіла.

Як згадує у своєму дуже теплому спогаді журналіст Рафале Вакка, який знав о. І. Хоменка ще як гімназиста, о. Іван випишував ватиканський щоденник „L'Osservatore Romano”, слухав клясичну музику й українськомовні програми Радіо Ватикану, мав зустрічі і розмови з видатними людьми з усього світу, які періодично побували на Капрі, в тому числі, наприклад, з графом Джузеппе Бенічеллі, архітектором Тоні Паанакером, бразильським режисером Альберто Кавальканті та англійським письменником Іремом Гріном. „Люди мали його за велетня, – пише Р. Вакка, – якому віра дала силу духовності і добра”.

Завершивши переклад Святого Письма, о. І. Хоменко передав його на власність своєму чернечому Чині св. Василя Великого. Чин створив експертно-богословську комісію з видатних своїх учених для відрегування першого тексту. Мовну редакцію провели відомі в діаспорі

Отець Іван Софронівич Хоменко, ЧСВВ

письменники Василь Барка, Ігор Костецький та проф. Михайло Орест-Зеров. Сам о. Іван виїхав з Анакапрі до обителі Отців-василіян в Мондері, Канада.

Святе Письмо у перекладі о. І. Хоменка на сучасну українську літературну мову вийшло друком в Римі у 1963 році у Видавництві Чину св. Василя Великого. Після того, як автор перекладу прочитав його, він мав серйозні застерження до деяких виправлень, здійснених Видавничою комісією. Писав листи до високопоставлених представників церковної влади, але його протести залишилися в загальному марними. Тоді о. І. Хоменко вирішив самому взятися за відновлення свого первісного тексту. У цьому ділі його підтримав Патріарх Йосиф Сліпий, давши йому притулок для праці в Кастельгандольфо, а потім – при Українському Католицькому Університеті в Римі.

Але о. Хоменко тужив за спокоєм свого улюбленого Анакапрі й остаточно перебрався туди, винайняв скромненьку кімнату у віллі „Геліос” і енергійно взявся до роботи. Отець І. Хоменко виготовував повний виправлений текст свого первісного перекладу Старого і Нового Завітів. Новий Завіт вийшов друком у Римі в 1989 році під егідою Українського Католицького Університету. На жаль,

його автор не тримав цього тому в своїх руках, бо відійшов у Вічність за сім років перед тим.

Отець І. Хоменко вів типовий для ченця спосіб життя: жив у малій кімнаті з одним спартанським ліжком, малим столиком і трираменним хрестом на стіні. Працював кожного дня, їжа його була дуже невибаглива. Якщо залишався маленький шматочок хліба, він зберігав його в окремій торбині, щоб передати згодом тим, хто тримав курей. Нічого істивного не могло пропасти – згадував у своєму спомині журналіст Р. Вакка, бо, будучи українцем, він, як ніхто інший, знав ціну хлібові. З роками зір його підупав, йому приходилося тяжко читати. Він частіше ходив у пишну острівну природу Капрі і з своєї торбини годував окрушинами птахів.

У п'ятницю, 10 квітня 1981 року, о. І. Хоменко помер в Анакапрі на 89-му році трудюбного життя. В окремо виданому повідомленні з його фотографією говориться (цитую у власному перекладі з італійської):

„Парафіяльна громада Анакапрі, далека від Його Батьківщини, яка прийняла Його посеред своїх синів, шанувала за Його культуру, черпала з Його моральних чеснот та священницьких достоїнств віри й людяності, – пам'ятає про Нього в молитвах та з любов'ю.

...Його тлінні останки зберігаються на Анакапрійському цвинтарі до часу Воскресіння”.

По сьогоднішній день до каплиці-усипальні приходять анакапрійці, щоб помолитися і дотикнутися ніші о. І. Хоменка, прохаючи про здоров'я і ласки.

Український мандрівнику! Коли побуватимеш на острові Капрі, відвідай старий цвинтар в Анакапрі і в каплиці-усипальні поклади квітку до ніші з прахом о. Івана С. Хоменка, ЧСВВ – перекладача Святого Письма на сучасну українську літературну мову, і Людини, яка своєю шляхетністю прославила Україну серед італійців.

Александрія, Вірджинія

(Фотографії й матеріал італійською мовою надіслав авторові підприємець з Анакапрі *Ciro Corrola*, за що йому щира подяка).

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

<p>ROSELLE, NJ 645 W. 1st Ave. Tel.: (908) 241-2190 (888) 336-4776</p>	<p>CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Tel.: (973) 916-1543</p>	<p>PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: (215) 969-4986 (215) 728-6040</p>
---	--	---

ДАРУНКИ ПІД ЯЛИНКУ З УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

- мистецькі книжки
- прикрасно ілюстровані казки з України
- каталоги
- різьба
- святочні картки
- прикраси на ялинку
- дереворізи
- офорти
- картини

Чудові каталоги виставок – це надзвичайні подарунки!

Рон Костинюк:
Мистецтво як аналог природи
Українські килими: мандрівка спадщини
Незвичайне бачення: Ілона Сочинська, ретроспективна виставка картин

Борис Косарев:
Харківський модернізм, 1915-1931

Можна замовляти через інтернет:
www.ukrainianmuseum.org/shop

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

Години музею:
від середи до неділі
11:30 рано–5:00 год. по пол.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

ПОДЯКА НАШИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ

За час від 1 вересня 2011 р. до 1 вересня 2012 р.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці висловлює усім своїм жертводавцям щиро подяку за підтримку нашої діяльності. Завдячуючи Вам, НТШ-А має можливість надавати стипендії аспірантам, докторантам, пост-докторським дослідникам, також гранти на підтримку наукових досліджень та освітніх проєктів у галузі українистики, представляти українську тематику на американських і міжнародних наукових конференціях.

Вагому фінансову підтримку НТШ-А надає на видавничі наукові проєкти в Україні, зокрема Науковому Товариству ім. Шевченка у Львові.

ПРОДОВЖУЄМО ОКРЕМУ ЗБІРКУ НА ПІДТРИМКУ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО ЮВІЛЕЙНОГО ПРОЄКТУ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 200-РІЧЧЯ НАШОГО ПАТРОНА.

Стипендії і гранти виплачуємо з іменованих Фондів, що їх записали для НТШ-А патріотичні члени нашої громади. Іменовані Фонди увіковічують імена фундаторів і є звільнені від податку. Фонди можуть бути призначені на специфічні проєкти чи теми, або можуть бути вільними.

Як і в попередніх роках, наше спонсорство українознавства в Північній Америці та в Україні в майбутньому залежатиме виключно від щедрості нашої громади, і тому ми закликаємо усіх, хто може собі на це дозволити, збільшити свої пожертви на НТШ-А, записувати на наше Товариство свої спадки, творити при ньому власні іменовані Фонди.

Подасмо список існуючих тепер іменованих Фондів при НТШ-А та їх призначень, згідно з побажаннями фундаторів.

Управа НТШ-А

На фонд	В пам'ять Юрія Слюсарчука	
«Ювілейний Шевченківський Проєкт» до 200-річчя Тараса Шевченка	\$100 Tarnawsky Marta	\$60.00 Kushnir Alexandra
\$1,000 Dolinsky Adrian & Larissa, Procyk Anna		\$50.00 Mazyar Oleg, Pylyshenko Orysia, Kiciuk Jaroslaw & Maria, Nebesh Orest, Sochynsky Anastasia, Hezyszyn Wasyl & Olya (Dnister), Olds David & Natalie, Futey Bohdan, Kaczor Bohdan & Iwanna, Shmigel Nadia, Prokopovych Eriney, Stojko Myroslawa, Poletz Alexander, Levkov Serhiy, Rudensky George, Prokop Lydia, Nasaduke Irene, Strilbyckyj Alexander, Kortschmaryk Bohdan, Jakubowycz Daria, JP Morgan Chase (L. Prokop), Zazula Teodosij, Olynyk Stephen, Bihun Bohdanna, Myroshnychenko Myroslawa
\$500 Rubel Jaroslava		\$40.00 Dykyj Daria, Bilinski Zenon, Kuchar Martha, Poliszczuk Orest
\$250 Woloshyn Lydia		\$30.00 Stasiw Mykola, Shevchenko Luba
\$200 Aminoff Nadja		\$25.00 Poliszchuk Anna, Shuya Natalie, Kuzmowych Chrystyna, Jarosewich Daria, Ermolowich Stephanie, Zacharchuk Borys, Pleskun Anna, Halushynsky George, Slyz Wolodymyr, Chudio Bohdan, Pawluk Borys, Kocybala Arcadia, Yurchuk Irenaeus, Liteplo Ronald, Nimylowycz Nadia, Kozak Ihor, Cetenko Wiaczeslaw, Zachar Zenon, Kulynych Myroslaw
\$100 Diachuk Ulana, Karpevych Christine		\$20.00 Pylyshenko Orysia, Iwanczyszyn Wasyl, Teslenko Maria, Shalenko Margarita, Choniuk Bohdan, Kazaniwsky Bohdan, Semuschak Stefania, Kobryn Atanas
\$50 Koropeckyj Ivan, Lehkey Annie,		\$15.00 Lobay Ivan, Leshchysyn Peter
\$30 Lehkyj Yaroslav		\$10.00 Slabyj Bohdan
На проєкт		
«Енциклопедія Української Діаспори»		
\$28,571 The Foundation of Friends of The Encyclopedia of Ukraine, Inc.		
\$4,000 Selfreliance Foundation Chicago		
На фонд ім. Івана Фізера		
\$1,500 Fizer Irene		
\$250 Fizer Irene, Nigrin Albert		
\$150 Danko Joseph		
На підтримку НТШ в Європі (Сарсель)		
\$13,500 X		
Пожертви зі спадків		
\$833.00 Scolaro, Shulman, Fetter(Estate)		
В пам'ять Ольги Кузьмович		
\$100 Matijcio Lesia, Rakowsky George, Hadzewycz Romana,		
\$50 AiPSD (Kuzmowycz)		
В пам'ять Оксани Луцької		
\$200 Doberczak Tatiana, Voronka Roman,		
\$100 Petryshyn Walter		
В пам'ять Леоніда Мостовича		
\$500 Deychakiwsky Yuri		
	В пам'ять Юрія Слюсарчука	
	\$10,000.00 Robert W. Johnson IV Charitable, Maciurak Wladimira	
	Загальні пожертви	
	\$6,130.00 Rechtyckyj Nestor	
	\$3,000.00 Fidelity Charitable (Ihor Hayda)	
	\$1,000.00 Popovych Orest	
	\$500.00 Hoshowsky Christine, Rak Susanna & Ihor, Jakubowycz Stanley, Sklepkovych Oleh, Demus Charitable Trust UTA, Petryshyn Walter	
	\$460.00 Chirovsky Leo	
	\$250.00 Suma Yonkers FCU, Nychay Stephen	
	\$200.00 Michtchenko Iouri, Hnateyko Myrom & Olha, Petryshyn Walter, Tarnawsky Marta, Leshko Alla, Rak Anna & Wolodymyr, Smolansky Oles, Kark John	
	\$160.00 Znaienko Myroslava	
	\$150.00 Strilbyckyj Alexander, Hlynsky Boris	
	\$120.00 Lushnycky Alexander	
	\$100.00 Wolowyna Oleh, Mostowycz Leonidas, Dykyj Daria, Dobczanska Olenka, Kostiuik Theodor, Terlecky John, Maksymowych Anna, Salak Wasyl, Oberyszyn Jaroslaw, Haliv Mykola, Grigorchuk Rostislav, Farion ODZA LLC	

СТИПЕНДІЙНІ ФОНДИ НТШ-А

Петра АНДРУСЕВА	- мистецтво	Ярослава ПАДОХА	- право
Осипа АНДРУШКОВА	- допомога бібліотеці	Зенона і Юлії ПЕТЕШІВ	- музика (скрипка)
Дмитра БОБЕЛЯКА	- вільний	Володимира ПЕТРИШИНА	- математика
Ореста і Марії ГЛАДКИХ	- мистецтво, архітектура	Ореста ПОПОВИЧА	- українська термінологія і правопис
Михайла ГРУШЕВСЬКОГО	- історія України		
Наталії ДАНИЛЬЧЕНКО	- вільний	Володимира і Ольги ПРОКОПОВИХ	- стипендії
Олени ДЖУЛЬ	- перекладницька і видавнича ділянка	Володимира і Анни РАКІВ	- економія, медицина, право
Василя і Софії ДМИТРЕНКІВ	- видавнича ділянка	Івана РОМАНЮКА	- видавнича ділянка
Ксені КАЛІМУК	- література	Антон САВИЦЬКОГО	- вільний
Константина КЕБАЛА	- медицина	Ярослави СИДОРАК	- вільний
Остапа КОТИКА	- історія Українських Січових Стрільців	Константина і Ольги СРІБНОЇ-РОГОЗИНСЬКИХ	- право, медицина
Юрія КУЗЕВА	- видавнича діяльність і стипендії	СУЖА	- журналістика
Ярополка ЛАСОВСЬКОГО	- музична освіта	Українського Дому, Флінт, Мі Івана ФІЗЕРА	- історія визвольних змагань
Івана ЛЕСЬКА	- вільний	Івана і Єлизавети ХЛОПЕЦЬКИХ	- українська література
Марка ЛЕПКОГО	- медицина	Миколи ШПЕТКА	
Ірини і Євгена МЕЛЬНИКІВ	- стипендії		
Петра і Ольги МОЦЮКІВ	- видавнича ділянка, конференції		
Володимира ОЛЕЙКА	- право		
Любомира і Лариси ОНИШКЕВИЧІВ	- українська мова	Ірини ЩЕРБАНЮК	- стипендії
		НТШ-А	- вільний

УКРАЇНА І СВІТ

Вчителі та гімназисти відвідали семінар у Німеччині

Юлія Гончар

ЧЕРКАСИ. – Перша міська гімназія бере активну участь у різноманітних міжнародних проєктах і програмах. Яскравим прикладом такої співпраці стало перебування 24 жовтня в Німеччині, у містечку Бад-Лібензелі землі Баден-Вюртемберг, групи вчителів та гімназистів, де вони брали участь у міжнародному навчальному семінарі. Координатором проєкту з української сторони і керівником групи був директор гімназії – Сергій Саєнко.

До складу групи входили вчителі, декілька учнів, директори шкіл, педагогі.

Програма діє з 2008 року. За цей час близько 1,000 українців взяли участь у цікавих навчальних семінарах, частина семінарів була проведена в Україні. Українці висловлюють глибокі слова пошани організаторові семінарів з німецької сторони д-рові Карлгайцеві Дюркові, який є незмінним керівником проєкту.

Учасники мали змогу дізнатися про ситуацію в Євросоюзі. Відвідали Європейський Парламент та взяли участь у зустрічах на найвищому рівні. Зокрема українців привітав віце-президент Європейського парламенту Райнер Віланд, який поділився своїм баченням подальшого розвитку Євросоюзу. Депутатка Європарламенту Ребека Гармс виявила глибоку обізнаність і заклопотаність станом справ в Україні, щиро та ґрунтовно відповіла на запитання педагогів і гімназистів.

З новітніми освітніми тенденціями та досягненнями учасників семінару ознайомили провідні спеціалісти Академії підвищення кваліфікації учителів і шкільних кадрів землі Баден-Вюртемберг та Центру для вчителів університету міста Тюбінгену. Питання інтеграційних можливостей Болонської системи та додаткового потенціалу дистанційно-

го навчання розкрив у своєму виступі експерт Інституту політичної освіти К. Рот.

Організатори семінару переконані, що саме освіта відіграє провідну роль у розвитку добрих взаємин між Україною та ЄС. Тож і для вчителів, і для учнів було підготовлено цікаву і різноманітну програму, презентаційні матеріали, організовано рольові ігри та обговорення.

Навчальний семінар у Німеччині – один з численних заходів, що дозволяють впроваджувати міжнародні вимоги і практики у навчально-виховний процес гімназії. Загалом,

Перша міська гімназія прагне дотримуватись міжнародних стандартів у сфері освіти і науки, підтримувати інтеграцію у міжнародній освітній простір. Чимало гімназистів продовжують здобувати освіту за кордоном, беруть участь у міжнародних обмінах і стажуваннях. Повернувшись в Україну, вони впровадять високі міжнародні стандарти у всі сфери розвитку рідної країни.

Коли педагоги та гімназисти навчалися в Німеччині, гімназія приймала в себе вдома групу англійських підлітків з „Chilton Cantelo School“.

Гості з Черкас під час зустрічі з Райнером Віландом, віце-президентом Європейського парламенту.

Українці вчаться в Болгарії

Олександр Костирко

ДОБРИЧ, Болгарія. – У вересні студенти з Черкас приїхали на перший дзвоник в Міжнародному університетському коледжі цього міста. Деякі – вперше, а дехто вже втретє.

У коледжі навчаються студенти з 20 країн світу – Болгарії, Німеччини, Англії, Румунії, Росії, України та інших. Вони отримують спеціальності з туризму, економіки, управління. Після навчання кожен отримує два дипломи бакалавра – болгарський та англійський. Протягом навчання студенти проходять практику в престижних між-

народних компаніях США, Англії, Італії, Болгарії та інших країн.

Зараз в коледжі навчається понад 30 студентів з України, з них 20 – з Черкащини. Лариса Гаврик з Городища привезла на навчання свого меншого сина Олександра, а старший її син Михайло вже навчається на третьому курсі. Євген Корнілов та Ольга Левочкіна закінчили Черкаський правовий лицей і разом вступили до цього університетського коледжу.

Добре відгукується про українських студентів ректор Тодор Радев. Він неодноразово бував в Черкаській області, а в Чигирині його прийняли в козаки.

Студенти з Черкащини та їхні батьки з ректором Тодором Радевим. (Фото: Олександр Костирко)

“Music at the Institute”

запрошує на концерт
для відзначення

70-их уродин

ОЛЕГА КРИСИ

ОЛЕГ КРИСА
скрипка

ТАТІЯНА ЧЕКІНА
фортепіано

Субота, 1 грудня 2012 року о год. 8-ій веч.

Вступ 30 дол., члени УІА та сеньйори 25 дол., студенти 10 дол.
Після концерту перекуса

Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street, New York, NY 10075
У справі квитків або інформації просимо тел.: 212-288-8660 або писати: mail@ukrainianinstitute.org

ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

ВШАНУВАЛИ ОЛЕКСУ СТЕФАНОВИЧА

Інна Нагорна

МИЛЯТИН, Рівненська область. – Виставка книг серії „Бібліотечка Літературного музею Уласа Самчука в Рівному“ стала окрасою літературного свята в селі. Учасники ознайомилися з виданнями творів свого знаменитого земляка Олексія Стефановича, з книгами його сподвижників – Оксани Лятуринської, Леоніда Мосендза, Олега Ольжича, Галини Журби, Олени Теліги, Юрія Горліса-Горського та інших авторів.

Під час свята відкрито меморіальну дошку О. Стефановичеві, вручено нагороду його імені письменникам Степанові Бабієві та Ніні Горик.

Юні милятинці читають вірші свого знаменитого земляка.

ПОДАРУНОК ВІД ПРОФЕСОРА

Олександр Панченко

ЛОХВИЦЯ, Полтавська область. – Інститут Українського вільного козацтва ім. Антона Кущинського за підтримки родини уродженця Лохвиці проф. Віктора Кутового у київсько-

Працівники Лохвицького краєзнавчого музею ім. Григорія Сковороди з подарованими книжками. В центрі – Олександр Панченко.

му видавництві ім. Олени Теліги перевидав „Лохвицький історичний збірник“ – унікальне видання повітового земства, яке вперше побачило світ у київській друкарні товариства „М. О. Гіріч“ у 1906 році.

У збірнику подано нариси побуту мешканців Переяславської землі від давніх часів до XVIII ст., історії козацьких сотень, що колись входили до складу Лубенського полку.

Першими отримали за дорученням В. Кутового в дарунок збірник його земляки – вчителі й учні Луценківської та Яхниківської шкіл та колектив Лохвицького краєзнавчого музею ім. Григорія Сковороди.

ВИКУВАЛИ МЕТАЛЕВЕ СЕРЦЕ

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – У Всеукраїнському ковальському фестивалі „Металеве серце України“ 24-26 серпня взяли участь десятки ковалів, а також відомий майстер з Голяндії 73-річний Хуб Сенсен, який уже 60 років творить металеві дива і навчає цій справі інших.

Окрасою фестивалю стала виставка робіт з металу, привезених ковалями у Рівне. Кожен з учасників фестивалю виготовив за своєю фантазією також коване серце – подарунок для міста. За словами організаторки фестивалю Ніни Кроки, усі ці сердечка прикрасять велику скульптуру українського серця, яка стане своєрідною маскоткою Рівного.

Вироби ковалів на фестивалі „Металеве серце України“. (Фото: Євген Цимбалюк)

ГІТАРА З СІРНИКІВ

Олександр Костирко

ЖАШКІВ, Черкаська область. – Майстер з ремонту взуття Богдан Сенчук виготовив свою гітару ... з сірників. І не тільки гітару, а й гармонію та скрипку, на яких теж можна грати. А ще – моделі Ейфелевої вежі в Парижі і трактора.

На фото: Богдан Сенчук з саморобною гітарою.

ЗЕМЛЯК РЯТУЄ ОДЕСЬКУ КІНОСТУДІЮ

Сергій Горицьвіт

ОДЕСА. – У 1907 році в місті було знято перший вітчизняний кінофільм, а у 1919 році на базі приватних кінофабрик створено Одеську кінофабрику. Тут починав свою творчу діяльність Олександр Довженко, працювали Данило Демуцький, Іван Кавалерідзе, Юрій Шумський, багато інших видатних майстрів.

Нині найстаріша українська кіностудія переживає не найкращі свої часи. Та несподівано запропонував свої проекти відродження голівудський продюсер Анатолій Фрадїс, який походить з сім'ї одеських кінематографістів. Сам він в 1979 році емігрував до США, де став продюсером 23 фільмів голівудського виробництва, а ще 40 стрічок фінансував. Він прибув до Одеси з реальними пропозиціями і грошима. Треба лише привести студію у порядок, відремонтувати павільйони та завести необхідне обладнання.

Голівудський продюсер Анатолій Фрадїс.

СПОРТ: Володимир Кличко переміг поляка Маріюша Ваха

Абсолютний чемпіон світу у надважкій вазі Володимир Кличко в ніч з 10 на 11 листопада здобув свою 59-ту перемогу у професійному боксі. Він переміг польського боксера Маріюша Ваха, завдавши йому першої поразки в кар'єрі боксера-професіонала, і в такий

Володимир Кличко після бою. (Фото: zik.ua)

спосіб відстояв титул чемпіона світу у суперважкій вазі за версіями „IBF-WBO-IBO-WBA“.

Бій тривав усі 12 раундів. В заключному раунді обидва боксери спробували провести нокаутуючі удари, але не судилося. М. Вах навіть завалив В. Кличка на підлогу, але це був заборонений прийом. Глядачі не дочекались нокауту, але бій закінчився видовищною перемогою В. Кличка за точками. М. Вах став дев'ятим боксером, який вистояв проти В. Кличка всі 12 раундів.

Одразу після бою знаменитий кіноактор Сильвестер Сталон піднявся на ринг і привітав В. Кличка з перемогою.

Сам боксер присвятив цей бій своєму покійному тренерові Емануелі Стюардові, який нещодавно пішов із життя. (zik.ua)

Пластуни почали...

(Закінчення зі стор. 9)

опрацювали книжку про едмонтонських пластуни, що відійшли на Вічну ватру; Руті Лисак-Мартинковій – за вмиле й точне ведення діловодства станичного скарбника; Ярославові Петрову – за офіційне фотографування станиці; Маркові Тимчакові, що був комендантом юнацького табору і заступником коменданта новацького табору, а також Терені Ільків, Галині Гложик і Оксані Кравець, які працювали на новацькому і юнацькому таборах. Окреме призначення висловлено тим, що одержали відзначення на Ювілейній Міжкrajовій Пластовій Зустрічі у Львові – Галині Котович і Зенонові Мартинкову.

Зворушливою хвилиною було присвоєння найвищого юнацького звання пластуна-скоба Іванові Сливинському, яке вручила йому станична, його мати, Анна Сливинська. 20 жовтня відбулися загальні

збори станиці, на яких заслухано звіти ради й старшини й вибрано новий провід у такому складі: Станична рада – Оріся Олійник, Дарця Васараб-Роланд і Юрій Дитиняк; станичний – Я. Шулякевич, заступник станичного – Маркіян Лазурко, колишня станична – А. Сливинська, писар – Світлана Семенко, скарбник – Адріана Гарис, господар – З. Мартинків, представник до едмонтонського відділу Конгресу Українців Канади – Юрій Котович. Архів доглядають Н. Цинцар і О. Олійник, кранічка в руках Оксани Мартинович. Виховним сектором керують голова кадри виховників С. Шулякевич (юнацтво) і А. Сливинська (новацтво). Осередок старших пластуни очолює Марко Тимчак, а сеньйорів – М. Лазурко. Пласт-приятим провадить Надя Кушка.

У своєму слові Я. Шулякевич підкреслив, що Пласт щойно закінчив 100 років діяльності і далі відіграє важливу роль у громадському житті України і діаспори.

Пам'яті Ростислава Доценка

Левко Лук'яненко

24 жовтня помер Ростислав Доценко – відомий літератор, критик, перекладач, літературознавець, лауреат премій ім. Максима Рильського та ім. Миколи Лукаша, учасник українського Руху Опору, політ'язень радянських тюрем і концтаборів (1953-1963).

Народився Р. Доценко 19 квітня 1931 року в Києві і перші 10 років прожив за кількості метрів від колишнього Інституту шляхетних дівчат, що тоді став розстрільним ізолятором НКВД. У 10-річному віці Р. Доценко був уже свідомим українцем, спілкувався з усіма тільки українською мовою, що було незвично в зросійшеному Києві.

У 1941 році Р. Доценко вперше в житті побачив тризуб і жовто-блакитний прапор, що розвівався над Києвом. Та недовго тривало радісне передчуття свободи. Перебувши тяжкі голодні воєнні і повоєнні часи, що забрали один по одному всіх його рідних, вступив Р. Доценко в 1950 році до Київського університету ім. Тараса Шевченка на філологічний факультет.

Але в лютому 1953 року, звинувачений в „українському буржуазному націоналізмі“, разом з однокурсниками Грицьком Волощуком та Миколою Адаменком був засуджений на вісім років та кинутий у табори, де познайомився з провідними діячами українського національно-визвольного руху (назвати хоча б Йосифа Сліпого, з яким в прямому сенсі ділив суху шкоринку), вченими, філософами, мистцями.

У вільні хвилини посилено займався самоосвітою, почав випробовувати себе у художніх перекладах. Разом з побратимами він заснував інтернаціональну „Групу революційних марксистів“, яка мала на меті поборювати тоталітарний режим в СРСР, написав програму нової організації. Змовники були викриті, Р. Доценко був засуджений до смертної кари. На його щастя, повіяв перший вітерець „відлиги“, і Р. Доценків вирок було замінений

на додаткові сім років ув'язнення.

Відсидівши 10 років, Р. Доценко потрапив у київське шістдесятництво, познайомився з Іваном Світличним, Іваном Дзюбою, Ліною Костенко, Аллою Горською та іншими непересічними особистостями. Пощастило відновитись і в університеті, який успішно закінчив 1965 року.

Далі – роки редакторської праці у видавництві „Дніпро“, де Р. Доценко підготував чимало перекладних видань українською мовою, серед них і 12-томник Джека Лондона, а також декілька власних книжкових перекладів, зокрема романи Оскара Вайлда, Фенімора Купера, Віліяма Фолкнера, оповідання Марка Твейна, Едгара По.

Статтю „Мовна бистринь і словникова нетеча“ про скрушений стан лексикографії на терені радянської України, вміщену в київському місячнику „Вітчизна“, оперативно передрукував український журнал у Лондоні „Визвольний шлях“ (ч. 2 за 1967 рік), розпочавши вихід Р. Доценка на емігрантську орбіту.

На початку 1970-их років у „Дніпрі“ згуртувалися опозиціонери-літератори з І. Дзюбою включно, що підтримували тісні зв'язки з „крамольними“ Миколою Лукашем та Григорієм Кочуром. Над Р. Доценком та його літературними побратимами нависла загроза арешту. Пішли допити. Після відмови співпрацювати з КГБ Р. Доценка звільнили з роботи у видавництві та фактично позбавили змоги публікуватись.

Лише через кілька років вдалось Р. Доценкові влаштуватись на роботу у сільськогосподарській бібліотеці. За цей час вимушеного мовчання вдалось Р. Доценкові укласти досі не видані російсько-український та англо-український словники прислів'їв і збірник світової поезії про мову, де самих тільки перекладів було зібрано більше, як зі 100 мов. У ці роки Р. Доценко працював також над перекладами з англійської мови літератур. У 1980-их роках, коли з'явилася можливість опублікувати дещо з перекладеного, поба-

Ростислав Доценко

чили світ понад 100 творів різних жанрів.

В останні десятиріччя Р. Доценко особливу увагу приділяв дослідженню українського літературного процесу в ХХ ст., зокрема творчості репресованих в СРСР авторів, української новелістики та поезії на емі-

грації. Плодами роботи в архівах та бібліотеках стали також низка критичних статей з розмаїтих ділянок культури, історії та політики.

У 1986 році Р. Доценко став членом Спілки письменників України.

Незважаючи на постійні політичні переслідування та неможливість повноцінно творити за радянських часів, Р. Доценко залишив сотні неповторних перекладів найкращих творів світової літератури, десятки критико-аналітичних статей. Бібліографія його праць перевищує 500 найменувань.

На схилі літ писав Р. Доценко: „Такий же короткий відтинок у часі дарує життєва доля кожному із землян... І яке це щастя, коли бодай дехто з нас еманациєю чистоти мистецької та духовної спроможен продовжити своє буття серед людей!“. Його твори, дослідження та думки житимуть серед нас та формуватимуть нові покоління українських інтелектуалів.

Левко Лук'яненко – Герой України, багатолітній політ'язень, співтабірник Ростислава Доценка.

Марта Тарнавська написала до „Свободи“:

„Я познайомилася з Ростиславом Доценком у вересні 1989 року в Києві в домі мого кузена Любомира Бліхара. Згодом ми зустрічалися в часі моїх відвідин Києва в 1990 і 1995 роках, а тим часом вели широке листування.

Р. Доценко був моїм першим літературним контактом і критиком в Україні, я радилася з Р. Доценком в різних видавничих справах, дуже цінила його поради і критичні уваги, а тому що він, як рідко хто, мав

справжнє зацікавлення і розуміння бібліографії, я особливо раділа його дуже вдумливою рецензією у „Всесвіті“ на видання, яке я вважаю найважливішою працею свого життя, що її, на жаль, мало знають в Україні – на мою піонерську дослідчу анотовану бібліографію „Ukrainian Literature in English“.

Р. Доценко був одружений з Ніною Вірченко, заслуженим математиком України, і був батьком двох доньок. Він помер у Києві 24 жовтня, і це велика втрата для української культури“.

Голодомори на Полтавщині...

(Закінчення зі стор. 6)

на 20 відс. В той час, коли частина селян не мала навіть власних домівок, управлінський апарат карав за крадіжку з вже зібраного поля обремка соломи, жмені зерна чи відра картоплі.

В Полтавській області було створено спеціальну групу з семи прокурорів, які виїжджали на місця карати за невиконання плянів хлібозаготівель. Було введено карткову систему, згідно з якою робітники отримували від 700 до 400 грамів хліба на добу, а діти й утриманці мали половинну норму.

На початку 1947 року у селах Полтавщини з'явилися тисячі опухлих від недоїдання людей, чимало вмирало від дистрофії. Водночас майже у кожному полтавському селі були створені озброєні групи самооборони для захисту від голодуючих.

Через голод смертність на Полтавщині зросла на 199 відс. Але боротьба з антиукраїнською політикою не вщухала. Як видно з довідки начальника управління Міністерства внутрішніх справ полковника Сараєва про стан боротьби з учасниками під-

пілля у східних областях України від 8 жовтня 1953 року, лише у Полтавській області взято на облік 338 підпільників.

За підрахунками дослідника Івана Біласа, в Україні у 1944-1954 роках було зареєстровано 14,424 напади, сутички, акції. З боку більшовиків загинуло близько 55 тис. осіб, з них 30 тис. вояків спецпідрозділів НКВД та війська. Народна пам'ять українців про страшні й суцільні Голодомори на Полтавщині жила в усі часи. Про це писали поети Василь Симоненко, який народився в селі Біївцях на Лубенщині, Михайло Ситник, уродженець київського Василькова, який сам пережив Великий Голод 1933 року.

Моя улюблена Полтавщина, яка, переживши Голодомори 1921, 1932-1933 та 1947 років, все ж дала мені життя та наснагу бути українцем, вдихнула разом з моєю матір'ю Ганною, народженою якраз у голодному 1933 році, українську національну душу. Я та мої діти завжди пам'ятатимемо про страшні трагедії, внаслідок яких були безвинно замордовані мільйони українців, наших братів і сестер.

Лохвиця, Полтавська область

Certificate & IRA Special

Спеціальні вищі відсотки на Сертифікати та Пенсійні Рахунки

2.00% ^{*APY}	5 yr. term
0.55% ^{*APY}	9 mo. term

*APY=Annual Percentage Yield. \$500 minimum opening deposit. UFCU reserves the right to discontinue or modify this offer at any time. Rates subject to change without notice, however the interest rate and APY are fixed for Certificates and IRA Certificates and will be in effect for the term of the account. Penalties for early withdrawal. Fees could reduce earnings in the account. The APY is based on an assumption that interest/dividends will remain on deposit until maturity. To open an account, you're required to establish membership by opening a Share Savings Account with a required \$50 minimum deposit.

Effective 9/25/12

UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION

УКРАЇНСЬКА
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

www.rufcu.org
877-968-7828

MAIN OFFICE | 824 E. Ridge Rd | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980
BRANCH ALBANY, NY SACRAMENTO, CA SYRACUSE, NY BOSTON, MA PORTLAND, OR
OFFICES 518.266.0791 916.721.1188 315.471.4074 781.493.6733 503.774.1444

Federally insured by NCUA
EQUAL HOUSING LENDER

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Tel.: 908-508-1728 • Fax: (973) 292-0900
e-mail: swelhasch@gmail.com

Пошукуємо жінку по догляду за 3-річним хлопчиком у Bayside, NY. Українська мова обов'язкова. Власне авто бажане. Два дні на тиждень - у середу і четвер. дні праці збільшаться в грудні. Тел. 646-763-0045.

Куплю картини старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.
Тел.: 312-206-8476
Михайло

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

На продаж condo в місцевості Kerhonkson, NY, недалеко „Союзівки“. 3 спальні, 2 лазнички, викінчений basement з каміном. Ціна по домовленості. Тел.: 845-345-4640, моб. 845-532-7625; e-пошта: ivasiltel@yahoo.com

LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES
111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036
PACKAGES TO UKRAINE
BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ мінімум 10 фунтів	ЛІТАКОМ 2-3 тижні мін. 10 фунтів	ДОЛЯРИ Пересилка і доставка	ЕЛЕКТРОНІКА 220 V
-----------------------------------	--	---------------------------------------	-----------------------------

15 років в бізнесі чесно і добросовісної праці. Полагоджуємо митні справи. У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці. Доставляємо пакки до України, Білорусії, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словаччії. Підбираємо пакки з дому безкоштовно. Пересилка пакоч клієнтів для клієнтів з інших штатів.
Call Toll Free 1-800-965-7262

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусії, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$8	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.
* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога **вміст пакунка:**
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салями - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки. Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-ПАКУНОК (725-8665)

КОРИСТУЙТЕСЯ ЕЛЕКТРОННИМИ АРХІВАМИ

„СВОБОДИ“ ..... www.svoboda-news.com
„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВІКА“ ..... www.ukrweekly.com

Головна Управа Об'єднання вояків і приятелів Другої Дивізії Української Національної Армії, ділиться сумною вісткою, що 31 жовтня 2012 року, в Гартфорді Конн., відійшов у вічність на 88 -му році життя, акивний член ГУ Об'єднання УНА та громадський діяч

СВ. П.
Петро Шагай
нар. у Жукові, Бережанського повіту, Західна Україна.
Покійний залишив у смутку дружину Стефанію, дочку Мирославу з чоловіком, сина Зенона з дружиною, внуків та ближчу і дальшу родину в Україні.
Управа Об'єднання з членством висловлює Родині глибоке співчуття.
Вічна Йому пам'ять!

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор Родина **ДМИТРИК**
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC
УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209
СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

Шановні читачі!
Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!
Редакція

Інтенсивні Курси Англійської Мови
Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
“English through the Arts” - Центр Діяльності
Spanish-American Institute
служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.
215 West 43 Street, Times Square, NY 10036
Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922
Info@sai2000.org • www.sai2000.org
SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub
This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІАРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО в США

ділиться сумною вісткою –
15 жовтня 2012 відійшов у вічність
довголітній провідний діяч патріархального руху

др. Василь Маркусь
27.XII.1922 – 15.X.2012

Відомий науковець та професор університетів в США та Європі, широкого закрою громадський діяч. Професор Маркусь був відданий ідеям Патріярха Йосифа, а отже – патріархатові УГКЦ та духовності Києво-Візантійської традиції. Ініціатор конференцій і симпозіумів на церковно-релігійні теми, редактор видань і публіцист. Покійний був членом релігійного товариства «Обнова».

Поручаємо Вашим молитвам душу св.п. В. Маркуся.
Вічна йому пам'ять!

Дочкам Таїсі Івашків та Усті, синові Василькові,
онукам Адріяну і Томі, ближчій і дальшій родині
складаємо глибоке співчуття.

Колишні вояки
1-ої Української Дивізії
Української Національної Армії
у Філядельфії діляться сумною
вісткою з побратимами і громадою,
що 1 листопада 2012 року відійшов у вічність
активний член нашого товариства

св. п.

д-р ЯРОСЛАВ КАЧАЙ

народжений 9 вересня 1921 року в селі Чорнокінці Малі,
біля міста Чорткова в Галичині, Західна Україна.

Став вояком Дивізії „Галичина“, 1-ої УД УНА, брав участь в її боях проти червоних партизан на Словаччині, Югославії і на фронті біля Фельдбаху в Австрії. По капітуляції Німеччини, звільнений з американського полону в Авербаху, вступив на університет при організації УНР в Мінхені, де закінчив студії економіки докторатом. В 1951 році емігрував до Америки, доповнив студії з спектроскопії та працював по професії до відходу на пенсію.

У Філядельфії працював активно, як член Станиці Братства та член її управи, а також впродовж довгих років як адміністратор Суспільної Служби Комбатантів в ЗСА. Був членом Крайової Управи Братства 1-ої УД УНА в ЗСА.

Похоронні відправи відбулися в четвер, 8 листопада в церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії в Мельровз Парку, а відтак тіло було поховане на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Дружині пані Вірі, дочці д-р Марті з родиною, синові Романові з родиною, синові Маркіянові та родині в Україні, його побратими складають вислови щирого співчуття.

Кол. вояки 1-ої УД УНА
у Філядельфії

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

повідомляє своїх членів та громаду,
що 12 листопада 2012 р.
відійшов з цього світу
дійсний член НТШ-А

св. п.

д-р Іван Коропецький

економіст, педагог,
іноземний член Національної Академії Наук України з 1992 р.
Президент Міжнародної Української Економічної Асоціації
Народжений 26 червня 1921 р. в с. Струшгів Товмацького
повіту, в Галичині

Навчався в Українському Вільному Університеті, 1950-51 рр.
Нью-Йоркському Університеті, 1957 р.
Докторат у Колумбійському університеті, 1964 р.
Викладав у коледжах та університетах, зокрема в Університеті
Темпл, в якому обіймав посаду Голови Економічного Департаменту.

Автор наукових праць:

“Location Problems of Soviet Industry Before WWII:
The Case of the Ukraine” (1971)

“Development in the Shadow: Studies in Ukrainian Economics” (1989)
Дещо про минуле, недавнє та сучасне української економіки”
(1995)

“Вибрані економічні праці” (1998)

Рідним складаємо співчуття.

Вічна йому пам'ять!

Управа НТШ в Америці

Ділимося сумною вісткою, що 16 листопада 2012 року
відійшла у Божу вічність на 95-му році життя наша
найдорожча Мама, Бабуся, Прабабуся і Тета

св. п.

Іванна Мачай
з дому Домбровська

нар. 2 вересня 1917 року в с. Слобідка Струсівська, коло Теревовлі.

І. Мачай була активна українська громадянка, палка патріотка, членка 1-го відділу СУА, членка парафії Покрови Пречистої Діви Марії в Озон-Парку, Н. Й. та парафії св. Юра в Нью-Йорку. Її патріотизм та любов до рідної мови та рідного краю були центральною темою її життя. Своїм часом та жертвами підтримувала українську молодь у Пласті, Українському Музичному Інституті, рідній школі, рідній церкві та інших українських громадських, наукових і культурних організаціях.

Панахида відбудеться в п'ятницю, 23 листопада, в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

Похоронні відправи відбудуться в суботу, 24 листопада, в Українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на цвинтарі Mt. Olivet, Maspeth, N.Y.

Залишилися у глибокому смутку:

діти	- Тетяна з чоловіком Томою - Тарас з дружиною Мюріел - Олег з дружиною Надією - Марта з чоловіком Кінг'ом
внуки	- Христофор з родиною - Марко з родиною - Данило, Павло, Лесик, Тася, Бібі й Юліанка
правнуки	- Michelle, Scott, Sheylin, Owen, Luke
племінники з родин:	Метелля, Шашевський, Капуста, Білинський, Брацюн, Тустанівський, Обуховський, Музика, Стецько, Федьків і Гумницькі
Ближча і дальша родина в США, Канаді й Україні.	

Замість квітів, бажаючи можуть складати пожертви в пам'ять Покійної на Стипендійний фонд при СУА, Український Музей в Нью-Йорку або на Українську католицьку церкву Покрови Пречистої Діви Марії в Озон-Парку, Н. Й.

Вічна їй пам'ять!

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ в НУ/НЛ/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Тепер найкращий час - ціни на нерухомостях низькі,
а відсотки та умови на мортгеджах найвигідніші!

Звертайтеся до Кредитівки Самопоміч Нью Йорк

3.500%*

**незмінний відсоток -
15-ти річний термін**

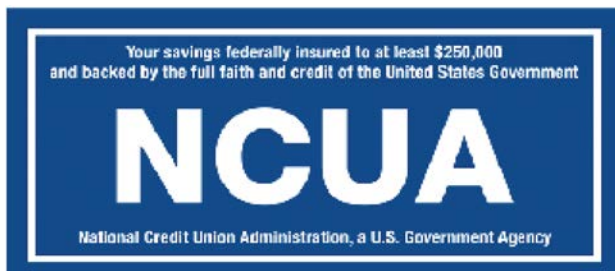
SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

Головне бюро: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org
Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Вигідно росташовані філії:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636 ❖ **UNIONDALE:** 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097 ❖ **ASTORIA:** 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458 ❖ **LINDENHURST:** 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

*Потрібно 20% завдатку; 1-4 родинний дім для вжитку домовласника; без нараховування точок (no points); нема штрафу за передчасне сплатення позички; 180 місяців до сплати; \$1,000 позичка коштує \$7.15. Відсотки на позичках можуть змінитись в будь-який час без попереднього повідомлення.